

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน รวมถึงหมายเหตุสรุบบัญชี การบัญชีที่สำคัญและหมายเหตุเรื่องอื่นๆ

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงิน

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำ งบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ รวมถึงวางแผนและปฏิบัติตาม ตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็น สาระสำคัญหรือไม่

การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน วิธีการตรวจสอบที่เลือกใช้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมถึงการประเมิน ความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือ ข้อผิดพลาด ในการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้สอบบัญชีพิจารณาการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและ การนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรของธนาคาร เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของธนาคาร การตรวจสอบ รวมถึงการประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการ ทางการบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร รวมทั้งการประเมินการนำเสนองบการเงินโดยรวม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

(นางยุพิน ชลานนท์นิวัฒน์)
รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวรัชณี ชลนากิจกุล)
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 2

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
สินทรัพย์			
เงินสด		21,742,834	23,072,273
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	8.1	195,725,367	183,857,617
เงินลงทุนสุทธิ	3.4 8.2	62,039,456	56,684,846
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบียค้างรับสุทธิ			
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	3.5 8.3	1,205,654,361	1,089,763,510
ดอกเบียค้างรับ	8.4	20,963,381	19,146,409
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบียค้างรับ		1,226,617,742	1,108,909,919
หัก รายได้รอดัดบัญชี		67,691	84,762
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	3.6 8.5	222,859,730	203,851,088
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบียค้างรับสุทธิ		1,003,690,321	904,974,069
ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ	8.6	210,892,247	249,455,878
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	3.8 8.7	92,408	95,834
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	3.9 8.8	11,271,080	10,399,106
สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงินสุทธิ	3.11 8.9	183,063	289,827
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	3.10 8.10	907,499	982,933
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	8.11	893,619	1,227,837
รวมสินทรัพย์		1,507,437,894	1,431,040,220

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

๑๗

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

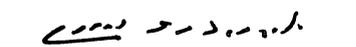
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559

หน่วย : พันบาท

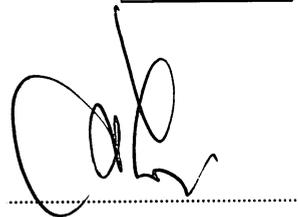
	หมายเหตุ	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
เงินรับฝาก	8.12	1,310,943,611	1,233,956,322
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	8.13	27,487,661	28,961,042
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	8.14	16,698,759	18,019,704
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	8.15	161,735	273,861
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		4,462,743	3,883,422
เจ้าหนี้กองทุนธนาคาร	8.16	973,693	1,149,538
เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล		1,270,591	-
เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตภัณฑ์การเกษตร	8.17	2,175,272	6,923,963
เจ้าหนี้โครงการพักชำระหนี้ ปี 2554		-	547
ประมาณการหนี้สิน	8.18	6,079,363	5,554,215
หนี้สินอื่น	8.19	14,541,518	14,897,761
รวมหนี้สิน		1,384,794,946	1,313,620,375
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น			
ทุนเรือนหุ้นที่กำหนดตามกฎหมาย			
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		60,000,000	60,000,000
หุ้นบุริมสิทธิ 15,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		1,500,000	1,500,000
ทุนเรือนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว			
หุ้นสามัญ 559,453,385 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		55,945,338	
หุ้นสามัญ 559,416,143 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท			55,941,614
หุ้นบุริมสิทธิ 1,074 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		107	
หุ้นบุริมสิทธิ 1,134 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท			113
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น		965	4,508
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว			
สำรองตามกฎหมาย		10,595,206	8,785,206
ยังไม่ได้จัดสรร		56,101,332	52,688,404
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		122,642,948	117,419,845
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		1,507,437,894	1,431,040,220

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

ประธานกรรมการ

(นายลักษณ์ วจนานวัช)

ผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2559	2558
รายได้ดอกเบี้ย	3.2.1 8.24	74,500,086	69,794,539
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	3.3.1 8.27	24,220,076	21,791,538
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ		50,280,010	48,003,001
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		3,216,575	2,632,447
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		105,632	101,311
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ		3,110,943	2,531,136
กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ		14,417	35,919
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน		4,145	149
รายได้เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ	8.28	271,772	1,281,730
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	8.29	3,030,620	1,070,347
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		56,711,907	52,922,282
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ			
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		18,815,670	17,103,489
ค่าตอบแทนกรรมการ		7,872	8,091
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์		3,758,467	3,613,126
ค่าใช้จ่ายอื่น		5,338,893	4,256,589
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ		27,920,902	24,981,295
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	3.6 8.30	19,738,143	17,573,191
กำไรสุทธิ	8.32	9,052,862	10,367,796
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น			
รายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
ขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย		(3,543)	(4,444)
รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	8.18.1	(353,990)	(43,056)
รวมขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสุทธิ		(357,533)	(47,500)
กำไรเบ็ดเสร็จรวม		8,695,329	10,320,296
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้น			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	3.18	16.18	18.79

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559

หน่วย : พันบาท

หมายเหตุ	ทุนที่ออกและชำระแล้ว		องค์ประกอบอื่น	กำไรสะสม		รวม
	หุ้นสามัญ	หุ้นบุริมสิทธิ	ของผู้ถือหุ้น	สำรอง	ยังไม่ได้	
			ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน จากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าเงินลงทุน			
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 เมษายน 2557	53,789,861	115	8,952	7,705,206	45,510,837	107,014,971
ปรับปรุงโบนัสเหลือจ่าย	-	-	-	-	84,421	84,421
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 เมษายน 2557 (หลังปรับปรุง)	53,789,861	115	8,952	7,705,206	45,595,258	107,099,392
เงินปันผลจ่าย	8.21	-	-	-	(2,151,594)	(2,151,594)
เพิ่มทุนหุ้นสามัญ	2,151,753	-	-	-	-	2,151,753
หุ้นบุริมสิทธิ(ไถ่ถอน)	-	(2)	-	-	-	(2)
ทุนสำรองตามกฎหมาย	8.21	-	-	1,080,000	(1,080,000)	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	-	-	(4,444)	-	10,324,740	10,320,296
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2558	55,941,614	113	4,508	8,785,206	52,688,404	117,419,845
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 เมษายน 2558	55,941,614	113	4,508	8,785,206	52,688,404	117,419,845
ปรับปรุงโบนัสเหลือจ่าย	-	-	-	-	126,696	126,696
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 เมษายน 2558 (หลังปรับปรุง)	55,941,614	113	4,508	8,785,206	52,815,100	117,546,541
เงินปันผลจ่าย	8.21	-	-	-	(3,602,640)	(3,602,640)
เพิ่มทุนหุ้นสามัญ	8.20	3,724	-	-	-	3,724
หุ้นบุริมสิทธิ(ไถ่ถอน)	8.20	-	(6)	-	-	(6)
ทุนสำรองตามกฎหมาย	8.21	-	-	1,810,000	(1,810,000)	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	-	-	(3,543)	-	8,698,872	8,695,329
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559	55,945,338	107	965	10,595,206	56,101,332	122,642,948

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559

	หน่วย : พันบาท	
หมายเหตุ	2559	2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	9,052,862	10,367,796
รายการปรับกระทบกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ(จ่าย)จากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี	1,377,865	1,258,130
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	19,738,143	17,573,191
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	(70,398)	(103,836)
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	(4,145)	(149)
กำไรจากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ	(14,417)	(35,919)
ประมาณการหนี้สิน	171,158	271,802
	30,251,068	29,331,015
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(50,280,010)	(48,003,001)
เงินสดรับดอกเบี้ย	72,652,805	72,513,862
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(23,640,755)	(22,648,611)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	28,983,108	31,193,265
สินทรัพย์ดำเนินงาน(เพิ่มขึ้น)ลดลง		
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(11,839,050)	15,189,215
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	(116,666,123)	(119,957,067)
ทรัพย์สินรอการขาย	(826)	-
ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ	38,563,631	(14,345,790)
สินทรัพย์อื่น	333,225	(87,683)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
เงินรับฝาก	76,987,289	82,337,243
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(1,473,381)	1,345,281
เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล	1,270,591	-
เจ้าหนี้โครงการพักชำระหนี้ปี 2554	(547)	(1,343,237)
หนี้สินอื่น	(414,216)	2,628,728
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	15,743,701	(3,040,045)

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2559	2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินลงทุนในหลักทรัพย์(เพิ่มขึ้น)ลดลงสุทธิ		(5,319,513)	5,036,528
เงินสดจ่ายในการซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		(2,123,019)	(1,726,997)
เงินสดจ่ายในการซื้อทรัพย์สินไม่มีตัวตน		(68,169)	(61,418)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		188,763	156,976
เงินสดสุทธิ(ใช้ไปใน)ได้จากกิจกรรมลงทุน		(7,321,938)	3,405,089
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดจ่ายชำระคืนตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม		(1,320,945)	(3,318,625)
เงินสดจ่ายตามสัญญาเช่าการเงิน		(82,565)	(101,642)
เงินสดรับจากการเพิ่มทุนหุ้นสามัญ		3,724	2,151,753
เงินสดจ่ายจากการไถ่ถอนหุ้นบุริมสิทธิ		(6)	(2)
เงินสดจ่ายเงินปันผล		(3,602,640)	(2,151,594)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน		(5,002,432)	(3,420,110)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ		3,419,331	(3,055,066)
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อเงินสด		(79)	60
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด		16,148,310	19,203,316
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด		19,567,562	16,148,310
เงินสดโครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร	8.1	2,175,272	6,923,963
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสุทธิ ณ วันสิ้นงวด		21,742,834	23,072,273

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

๑๗

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559

หมายเหตุ	เรื่อง	หน้า
1.	ข้อมูลทั่วไป	11
2.	เกณฑ์การเสนองบการเงิน	11
	2.1 เกณฑ์การจัดทำและเสนองบการเงิน	11
	2.2 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลบังคับใช้ในงวดบัญชีปัจจุบัน	12
	2.3 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่ออกและปรับปรุงใหม่แต่ยังไม่มีผลบังคับใช้	12
3.	สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ	13
4.	การบริหารความเสี่ยง	19
	4.1 ข้อมูลความเสี่ยง ธ.ก.ส.	19
	4.2 การบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ของ ธ.ก.ส.	20
	4.3 มูลค่ายุติธรรมของตราสารการเงิน	22
5.	มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงิน	22
6.	การดำรงเงินกองทุน	23
7.	ประมาณการและข้อสมมติฐาน	23
8.	ข้อมูลเพิ่มเติม	24
	8.1 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	24
	8.2 เงินลงทุนสุทธิ	25
	8.3 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	27
	8.4 ดอกเบี้ยค้างรับ	29
	8.5 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	29
	8.6 ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ	30
	8.7 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	36
	8.8 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	36
	8.9 สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงินสุทธิ	37
	8.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	37
	8.11 สินทรัพย์อื่นสุทธิ	37
	8.12 เงินรับฝาก	38
	8.13 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	38

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559

หมายเหตุ	เรื่อง	หน้า
8.14	ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	39
8.15	หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	40
8.16	เจ้าหนี้กองทุนธนาคาร	40
8.17	เจ้าหนี้โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร	41
8.18	ประมาณการหนี้สิน	44
8.19	หนี้สินอื่น	47
8.20	ทุนเรือนหุ้น	47
8.21	การจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผล	48
8.22	ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น	48
8.23	ภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร	49
8.24	รายได้ดอกเบี้ย	51
8.25	รายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ	52
8.26	รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ	53
8.27	ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	54
8.28	รายได้เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ	54
8.29	รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	54
8.30	หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	55
8.31	สัญญาเช่าระยะยาว	56
8.32	ผลการดำเนินงาน	56
8.33	การดำเนินโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552	57
8.34	การดำเนินโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 2555/2556 และ 2556/2557	57
8.35	การดำเนินโครงการกองทุนช่วยเหลือชาวนา	61
8.36	การอนุมัติงบการเงิน	61

๑๒.

.....

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559

.....

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 และแก้ไขเพิ่มเติม เป็นรัฐวิสาหกิจประเภท ธนาคารเฉพาะกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง มีภารกิจหลักในการเป็นสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาชนบทซึ่งเป็นกลไกสำคัญของรัฐบาล โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินและสนับสนุนการพัฒนาแก่กลุ่มเป้าหมายในชนบทไทยทั้งที่เป็นเกษตรกร ผู้ประกอบการ กลุ่มบุคคล องค์กรของชุมชน และสหกรณ์ทุกประเภทที่เป็นองค์ประกอบในระบบเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทย นอกจากนี้ยังได้รับมอบหมายภารกิจสำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรอันเนื่องมาจากภาระหนี้สินและราคามลิตผลตกต่ำ (หมายเหตุ 8.6 8.33 และ 8.34)

2. เกณฑ์การเสนองบการเงิน

2.1 เกณฑ์การจัดทำและเสนองบการเงิน

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายความรวมถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงการตีความและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี และแสดงรายการตามข้อกำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 21/2558 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2558 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

อย่างไรก็ตามงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559 ไม่ได้นำเงินลงทุนทั่วไปในบริษัทร่วม (หมายเหตุ 3.4 และ 8.2.4) มาจัดทำงานงบการเงินตามวิธีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ผู้บริหารของ ธ.ก.ส. พิจารณาแล้วเห็นว่าการไม่จัดทำงานงบการเงินตามวิธีส่วนได้เสียนั้นไม่ได้ทำให้เกิดผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินของ ธ.ก.ส.

รอบระยะเวลาบัญชีเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน และสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม ของปีบัญชีถัดไป

งบการเงินได้รวมการดำเนินการสำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในโครงการต่าง ๆ กรณีที่ใช้เงินทุนของ ธ.ก.ส. ในการดำเนินการตามโครงการหรือเงินที่ ธ.ก.ส. สำรองจ่ายเงินในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เหล่านั้นไปก่อนซึ่งอยู่ระหว่างรอรัฐบาลจัดหาเงินกู้หรือจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ และจำนวนเงินสำรองจ่ายต้องไม่เกินวงเงินที่กำหนดในมติคณะรัฐมนตรี แต่ไม่ได้รวมรายการบัญชีที่เกิดขึ้นจากโครงการตามนโยบายรัฐที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้แยกบัญชีออกจากการดำเนินงานปกติและใช้เงินกู้จากสถาบันการเงินอื่น ดังนี้

1. โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 และวันที่ 10 มีนาคม 2552
2. โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ส่วนที่เกินวงเงิน 90,000 ล้านบาท รวมถึงโครงการรับจํานําข้าวเปลือกนาปรังปี 2555 ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2554
3. โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556 ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2555
4. โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557 ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2556 และตามหนังสือคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ คสช (สล)/1 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2557

๑

2.2 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลบังคับใช้ในงวดบัญชีปัจจุบัน

ธ.ก.ส. ได้นำมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ตามประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558 รวมทั้งกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2558) ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน 2558 มาถือปฏิบัติ ซึ่งฝ่ายบริหารของ ธ.ก.ส. พิจารณาแล้วว่าไม่มีผลกระทบต่ออย่าง เป็นสาระสำคัญ ต่อนโยบายการบัญชีและงบการเงินของ ธ.ก.ส.

2.3 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่ออกและปรับปรุงใหม่แต่ยังไม่มีผลบังคับใช้

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่หลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป โดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับ ธ.ก.ส. มีดังนี้

	<u>มาตรฐานการบัญชี</u>	<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
ฉบับที่ 1	การนำเสนอของงบการเงิน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 7	งบกระแสเงินสด (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 8	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 10	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 16	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 17	สัญญาเช่า (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 18	รายได้ (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 19	ผลประโยชน์ของพนักงาน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 21	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 23	ต้นทุนการกู้ยืม (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 24	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 26	การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 28	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 33	กำไรต่อหุ้น (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 34	งบการเงินระหว่างกาล (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 36	การด้อยค่าของสินทรัพย์ (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 37	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 38	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
	<u>มาตรฐานการรายงานทางการเงิน</u>	
ฉบับที่ 4	สัญญาประกันภัย (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 5	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 13	การวัดมูลค่ายุติธรรม (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
	<u>การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน</u>	
ฉบับที่ 10	งบการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 21	เงินที่นำส่งรัฐ (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559

3

ผู้บริหารของ ธ.ก.ส. ได้ประเมินผลกระทบแล้วเห็นว่ามาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวข้างต้น จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการสำคัญต่อการเงินของ ธ.ก.ส. เมื่อนำมาปฏิบัติ

3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ในงบกระแสเงินสดหมายความรวมถึงเงินสดในมือและรายการเงินสด ระหว่างเรียกเก็บ

3.2 การรับรู้รายได้

3.2.1 ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ

(1) เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร นิติบุคคล และสินเชื่ออื่น รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง ยกเว้นดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อที่หลังจากครบกำหนดชำระตามสัญญา ค่าชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินและดอกเบี้ย ตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป จะบันทึกยกเลิกดอกเบี้ยค้างรับ ที่บันทึกเป็นรายได้ออกจากบัญชี โดยจะบันทึกรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้รับชำระจริง

(2) เงินให้สินเชื่อเพื่อการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และเงินให้กู้ยืมบุคคลอื่นรับใช้หนี้ รับรู้เป็นรายได้เมื่อได้รับชำระจริง

3.2.2 ดอกเบี้ยเงินชดเชยต้นทุนเงินโครงการนโยบายรัฐ

(1) โครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร รับรู้รายได้เงินชดเชยต้นทุนเงินตามเกณฑ์คงค้าง

(2) โครงการประกันรายได้และโครงการนโยบายรัฐอื่น รับรู้ตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาวันสิ้นสุดแต่ละโครงการ

3.2.3 เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ

(1) โครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร รับรู้ตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาวันสิ้นสุดแต่ละโครงการ

(2) โครงการประกันรายได้ และโครงการนโยบายรัฐอื่น รับรู้ตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาวันสิ้นสุดแต่ละโครงการ

3.2.4 เงินปันผล รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันที่มีสิทธิได้รับเงินปันผล

3.3 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

3.3.1 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.3.2 ค่าธรรมเนียมและบริการ รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.3.3 ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.4 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

เงินลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการขายหลักทรัพย์เพื่อค้าและกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่ายุติธรรมรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยแสดงรวมอยู่ในกำไร(ขาดทุน)สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและบริหารตราต่างประเทศ

เงินลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาดที่จัดประเภทเป็นเงินลงทุนเพื่อขาย แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม แสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของเจ้าของ และจะรับรู้กำไร(ขาดทุน)สุทธิจากเงินลงทุนเมื่อจำหน่ายเงินลงทุนนั้น

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือไว้จนครบกำหนด แสดงในราคาทุนตัดจำหน่ายด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ส่วนเกินหรือส่วนต่ำกว่ามูลค่าจะปรับกับรายได้ดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน

3

เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด ประเภทเงินลงทุนทั่วไปแสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) และบันทึกบัญชีขาดทุน (กลับรายการ) จากการด้อยค่าของเงินลงทุนในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยแสดงรวมในกำไร(ขาดทุน)สุทธิจากเงินลงทุน

เงินลงทุนในบริษัทร่วม (ธ.ก.ส. เป็นผู้ถือหุ้นที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ) แสดงด้วยราคาทุนไม่ได้บันทึกเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย เนื่องจากปริมาณเงินลงทุนไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อการเงินของ ธ.ก.ส. โดยผู้บริหารของ ธ.ก.ส. จะพิจารณา ทบทวนความมีนัยสำคัญเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม

3.5 เงินให้สินเชื่อ

เงินให้สินเชื่อแสดงเฉพาะต้นเงินคงเหลือ เงินเบิกเกินบัญชีแสดงยอดต้นเงินรวมดอกเบี้ย สำหรับเงินให้สินเชื่ออิสลามขายเชื่อ ผ่อนชำระและเช่าซื้อแสดงด้วยจำนวนหนี้ตามสัญญารวมค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงเริ่มแรกจากการให้เช่าซื้อ และแยกแสดงรายได้รอดตัดบัญชีเป็นรายการหักจากเงินให้สินเชื่อ

ส่วนลดจากตัวเงินรับที่ยังไม่รับรู้เป็นรายได้ แสดงรวมอยู่ในหนี้สินอื่น

3.6 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ธ.ก.ส. ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ โดยถือปฏิบัติให้สอดคล้องกับเกณฑ์การกันเงินสำรองของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดยจัดกลุ่มลูกหนี้จำแนกตามอายุหนี้ค้างรายบัญชีแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามคุณภาพของลูกหนี้ ดังนี้

- (1) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ หมายถึง ลูกหนี้ปกติและลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ย เป็นระยะเวลารวมกันไม่เกิน 1 เดือน
- (2) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ย เป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า 1 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- (3) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ย เป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า 3 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- (4) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ย เป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า 6 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- (5) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ย เป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ และลูกหนี้ดำเนินคดี

การกันเงินสำรอง การคำนวณการกันเงินสำรองของลูกหนี้ที่มีหลักประกัน ธ.ก.ส. ไม่ได้นำมามูลค่าหลักประกันมาใช้ในการคำนวณ เนื่องจากหลักประกันส่วนใหญ่เป็นที่ดินของเกษตรกรรายย่อย โดยแบ่งการกันเงินสำรองเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

(1) การกันเงินสำรองตามเกณฑ์ปกติ

กันเงินสำรองตามลักษณะการจัดชั้นสินทรัพย์แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สินทรัพย์จัดชั้นปกติ (ค้าง 0 - 1 เดือน)

กันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 1 ของยอดหนี้คงค้างตามบัญชี

๑๗.

กลุ่มที่ 2 สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (ค้างเกิน 1 - 3 เดือน)

กันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 2 ของยอดหนี้คงค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 3 สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (ค้างเกิน 3 - 6 เดือน)

กันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้คงค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 4 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย (ค้างเกิน 6 - 12 เดือน)

กันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้คงค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 5 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ (ค้างเกิน 12 เดือนขึ้นไป) และลูกหนี้ดำเนินคดี

กันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้คงค้างตามบัญชี

(2) การกันเงินสำรองเกณฑ์ตามความจำเป็น

การกันเงินสำรองเกณฑ์ตามความจำเป็นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เงินให้สินเชื่อเพื่อการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และเงินให้กู้ยืมบุคคลอื่นรับใช้หนี้ กันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้คงค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 2 ลูกหนี้เงินกู้ประสบภัยธรรมชาติและลูกหนี้เงินกู้ซึ่งไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้พิจารณากันเงินสำรองตามความจำเป็น โดยพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพของลูกหนี้ สำหรับกลุ่มลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงและไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้กันสำรองในอัตราร้อยละของความเสียหายที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้

ทั้งนี้ผู้บริหารของ ธ.ก.ส. ได้มีการทบทวนนโยบายการกันเงินสำรอง โดยพิจารณาตามคุณภาพของลูกหนี้เป็นประจำทุกปี หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หนี้สูญที่ได้รับคืนแสดงเป็นรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ

3.7 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา เพื่อช่วยเหลือผ่อนคลายภาระในการชำระหนี้ของลูกหนี้และเพิ่มขีดความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ พร้อมทั้งเป็นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหนี้ของ ธ.ก.ส. แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของ ธ.ก.ส. ดำเนินการสอดคล้องกับแนวนโยบายการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ดังนี้

1. การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ ธ.ก.ส. ไม่สูญเสีย ได้แก่
 - (ก) การลดอัตรดอกเบี้ย
 - (ข) การขยายเวลาชำระหนี้
 - (ค) การให้ระยะเวลาปลอดการชำระต้นเงิน หรือปลอดชำระบัญชีต้นเงินรวมดอกเบี้ย
 - (ง) การยอมรับเอาทรัพย์สินที่มีมูลค่าตลาดสูงกว่าหรือเท่ากับยอดหนี้ตามบัญชีเป็นการชำระหนี้
2. การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ ธ.ก.ส. ต้องสูญเสีย ได้แก่
 - (ก) การลดดอกเบี้ย
 - (ข) การลดต้นเงิน
 - (ค) การผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้
 - (ง) การยอมรับเอาทรัพย์สินที่มีมูลค่าตลาดต่ำกว่ายอดหนี้ตามบัญชีเป็นการชำระหนี้
 - (จ) การรับชำระหนี้บางส่วนจากการโอนขายทรัพย์สินของลูกหนี้ให้กับบุคคลอื่นแล้วลดหนี้ที่เหลือให้

31.

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้ที่มีปัญหา เป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในโครงการต่าง ๆ ที่ลูกหนี้ประสบปัญหาการชำระหนี้ ซึ่งเป็นไปตามวิธีปฏิบัติการแก้ไขปัญหานี้สินของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. และหากมีส่วนสูญเสียจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้จะบันทึกบัญชีขาดทุนจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.8 ทรัพย์สินรอการขาย ประกอบด้วย อสังหาริมทรัพย์แสดงบัญชีในราคาทุนหรือมูลค่าตลาดที่ต่ำกว่าหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) และรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าหรือกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า เป็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น กำไรหรือขาดทุนจากการขายทรัพย์สินรอการขายหลังหักค่าใช้จ่ายในการขายรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น แนวทางในการคำนวณค่าเผื่อการด้อยค่า ดังนี้

3.8.1 ให้ประเมินราคาทรัพย์สินรอการขายทุกปี ตั้งแต่ปีบัญชีถัดจากปีที่ได้รับทรัพย์สินมา

3.8.2 การเลือกผู้ประเมินราคา (ที่ดิน)

3.8.2.1 ใช้ผู้ประเมินราคาภายนอก ถ้าทรัพย์สินรอการขายมีมูลค่าการได้มาแต่ละแปลงสูงกว่า 50 ล้านบาท กรณีไม่สามารถแยกจำหน่ายจากกันได้ ให้พิจารณารวมกันทุกแปลง

3.8.2.2 ใช้ผู้ประเมินภายในหรือภายนอก ถ้าทรัพย์สินรอการขายมีมูลค่าการได้มาแต่ละแปลงไม่เกิน 50 ล้านบาท

3.8.3 คำนวณค่าเผื่อการด้อยค่า กรณีที่ราคาประเมินต่ำกว่าราคาทุน หรือราคาประเมินต่ำกว่ามูลค่าคงเหลือตามบัญชี

3.9 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แสดงในราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม ค่าเสื่อมราคาคำนวณตามวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ ดังนี้

อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	20 - 50	ปี
การต่อเติมอาคาร	20	ปี
ยานพาหนะและอุปกรณ์		
- ยานพาหนะ (รถยนต์) หลังหักราคาซาก 20%	5	ปี
- ยานพาหนะ (รถจักรยานยนต์ และเรือยนต์) หลังหักราคาซาก 19%	4	ปี
- เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	5 - 10	ปี
- รูปหล่อ / ปฏิมากรรมขนาดใหญ่	50	ปี
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายสื่อสาร	4	ปี
คอมพิวเตอร์ (Server)	5	ปี
ส่วนปรับปรุงอาคาร	10	ปี

ทรัพย์สินที่มีมูลค่าการได้มาไม่เกิน 5,000 บาท ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีที่ซื้อ กำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายสินทรัพย์รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ลิขสิทธิ์ และรายจ่ายในการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี) ค่าตัดจำหน่ายคำนวณตามวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ดังนี้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์

3 - 10 ปี

3.11 สิทธิประโยชน์ตามสัญญาเช่าการเงิน บันทึกรับรู้สัญญาเช่าการเงินเป็นสิทธิประโยชน์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า หรือมูลค่ายุติธรรมของสิทธิประโยชน์ที่เช่า แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนขั้นต่ำที่ต้องจ่ายจะป็นส่วนระหว่างหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงินเพื่อให้ได้อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้างอยู่ ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะแสดงรวมอยู่ในหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นตลอดอายุของสัญญาเช่า สิทธิประโยชน์ที่ได้มาจากสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสิทธิประโยชน์นั้น

3.12 สิทธิประโยชน์ตามสัญญาเช่าดำเนินงาน บันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ตามจำนวนเงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานโดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุสัญญาเช่า เช่น เบี้ยปรับที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้เช่า จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

3.13 สิทธิการเช่า สิทธิการเช่าแสดงด้วยราคาทุนหลังหักค่าตัดจำหน่ายสะสม โดย ธ.ก.ส. แสดงเป็นส่วนหนึ่งของรายการสิทธิประโยชน์อื่นในงบแสดงฐานะการเงิน ค่าตัดจำหน่ายคำนวณตามวิธีเส้นตรงตามอายุของสัญญาเช่า สิทธิการเช่าสิ่งปลูกสร้างซึ่งส่วนใหญ่สร้างบนที่ดินราชพัสดุ ตัดจำหน่ายตามอายุของสัญญาเช่าที่ดิน และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.14 การด้อยค่าของสิทธิประโยชน์ สิทธิประโยชน์คงเหลือ ณ วันสิ้นงวด ธ.ก.ส. ได้สอบทานการด้อยค่าเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าราคาตามบัญชีของสิทธิประโยชน์ดังกล่าวสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ โดยการสอบทานจะพิจารณาแต่ละรายการ ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่าที่คาดว่าจะได้รับคืน จะบันทึกรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ และจะบันทึกกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าการด้อยค่าดังกล่าวไม่มีอยู่อีกต่อไปหรือยังคงมีอยู่แต่เป็นไปในทางที่ลดลง โดยบันทึกกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าในบัญชีรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.15 เงินกู้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ บันทึกบัญชีเป็นเงินบาทตามอัตราขายฝากของธนาคารแห่งประเทศไทย

3.16 เงินกู้ที่มีข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนเป็นพิเศษ เงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่นหลังวันที่ 31 ตุลาคม 2521 ซึ่งนำไปขายฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดยมีข้อตกลงขายคืนเป็นพิเศษ ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รับเงินกู้กับวันที่นำไปขายฝากรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากการขายฝากทั้งจำนวนในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

การนำเงินกู้ไปขายฝากกับธนาคารแห่งประเทศไทย โดยกำหนดอัตราขายคืนเป็นพิเศษนั้น ในสัญญาขายฝากได้กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมว่า ในกรณีธนาคารแห่งประเทศไทยมีความจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนเงินเยนเป็นเงินสกุลอื่น หากต่อมามีการแลกเปลี่ยนเงินเยนคืนเพื่อขายให้ ธ.ก.ส. แล้วเกิดผลขาดทุนจากการแลกเปลี่ยน ธ.ก.ส. ต้องเป็นผู้รับภาระความเสี่ยงนั้น

3.17 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิต

เงินฝากสงเคราะห์ชีวิต เป็นการรับฝากเงินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตของเกษตรกรและครอบครัวของเกษตรกร โดยผู้ฝากเงินสงเคราะห์จะต้องนำเงินส่งไว้กับธนาคาร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์

เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตบันทึกบัญชีเป็นรายได้เมื่อได้รับเงินและกรมธรรม์มีผลบังคับ หลังหักเบี้ยประกันภัยต่อ และเบี้ยประกันภัยที่ยกเลิกและส่งคืนเงินค่าเบี้ยประกันภัยแล้ว ในกรณีที่กรมธรรม์มีอายุเกิน 1 ปี จะบันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องตามอายุการให้ความคุ้มครองของแต่ละกรมธรรม์เป็นรายปี

ค่าใช้จ่ายตามกรมธรรม์ฉบับที่กรับรู้เมื่อได้รับแจ้งเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้เอาประกันหรือเมื่อกรมธรรม์ครบกำหนดเงินสำรองสงเคราะห์ชีวิต บันทึกเป็นหนี้สินอื่นคู่กับค่าใช้จ่าย โดยเป็นเงินสำรองค่าใช้จ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์ ซึ่ง ธ.ก.ส. ได้คำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย เพื่อให้เพียงพอสำหรับภาระที่จะต้องจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์รายผลิตภัณฑ์

3.18 กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณโดยการหารกำไรสุทธิด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกจำหน่ายในระหว่างงวด

3.19 ผลประโยชน์ของพนักงาน

3.19.1 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน

ธ.ก.ส. ได้จดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 และได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้เข้าเป็นกองทุนจดทะเบียน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2540 การบริหารจัดการกองทุน บริหารโดยผู้จัดการกองทุนซึ่งเป็นหน่วยงานภายนอก

ค่าใช้จ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานเป็นไปตามข้อบังคับของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งจดทะเบียนแล้ว โดยพนักงานที่เป็นสมาชิกจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ 3 - 11 ของเงินเดือน และ ธ.ก.ส. จ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 9 - 11 ของเงินเดือนสมาชิกตามอายุการทำงานของพนักงาน

3.19.2 โครงการผลประโยชน์ของพนักงาน

ธ.ก.ส. ได้ประมาณการโครงการผลประโยชน์เพื่อจ่ายให้พนักงานตามข้อตกลงของการจ้างงาน การประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) ซึ่งได้นำข้อมูลทางสถิติมาเป็นปัจจัยในการประมาณการจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคตและคำนวณคิดลดโดยใช้อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลที่มีกำหนดเวลาใกล้เคียงกับระยะเวลาของหนี้สินดังกล่าว โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของประมาณการหนี้สิน กำไรและขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจะรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนทั้งจำนวนโดยตรงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นซึ่งจะถูกรับรู้ทันทีในกำไรสะสม

3.20 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมเป็นราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่มีการวัดมูลค่า โดย ธ.ก.ส. พิจารณามูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินแต่ละรายการ (Individual financial Instrument) สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันที่มีการเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่อง และ ธ.ก.ส. สามารถเข้าถึงตลาดนั้นได้ มูลค่ายุติธรรมถูกกำหนดด้วยราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) กรณีที่ไม่มีราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่อง ธ.ก.ส. จะใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป โดยจะใช้ข้อมูลที่สังเกตได้ให้มากที่สุดและใช้ข้อมูลที่สังเกตไม่ได้ให้น้อยที่สุด

สำหรับเงินให้สินเชื่อ ธ.ก.ส. แสดงมูลค่ายุติธรรม โดยประมาณตามจำนวนเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ตามนโยบายการบัญชี ข้อ 3.6)

ทั้งนี้ผู้บริหารของ ธ.ก.ส. จะมีการทบทวนการวัดมูลค่ายุติธรรมเป็นประจำทุกปี

32

4. การบริหารความเสี่ยง

4.1 ข้อมูลความเสี่ยง ธ.ก.ส. หลักการบริหารความเสี่ยงและแนวทางปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย

4.1.1 การกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน

คณะกรรมการ ธ.ก.ส. อนุมัติกรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร ซึ่งครอบคลุมถึงแนวทางการบริหารความเสี่ยงทุกประเภท เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานและสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร

4.1.2 การกำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบ ดังนี้

- การระบุความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์เพื่อระบุความเสี่ยง สาเหตุ ปัจจัยภายในและภายนอกที่ทำให้เกิดความเสี่ยงซึ่งจะส่งผลให้ ธ.ก.ส. ไม่บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้
- การประเมินและวัดระดับความเสี่ยง เป็นการประเมินและวัดระดับความเสี่ยงโดยคำนึงถึงโอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ทั้งความเสี่ยงก่อนการควบคุม (Inherent Risk) และความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังการควบคุม (Residual Risk)
- การจัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดวิธีการควบคุมและลดความเสี่ยง ซึ่งคำนึงถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงเป็นสำคัญ โดยพิจารณาถึงความคุ้มค่าหรือผลตอบแทนที่ได้รับ เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ ธ.ก.ส. ยอมรับได้ (Risk Appetite) และให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงของ ธ.ก.ส.
- การติดตามและรายงานความเสี่ยง เป็นการกำหนดให้มีระบบการติดตามผลการควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมความเสียหายได้อย่างทันท่วงที

4.1.3 การกำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ธ.ก.ส. กำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง ตลอดจนระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และระดับความเสี่ยงที่ความเบี่ยงเบนจากระดับที่ ธ.ก.ส. ยอมรับได้ (Risk Tolerance) โดยกำหนดจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น กฎกระทรวง หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เกณฑ์การประเมินของกระทรวงการคลัง และเป้าหมายการดำเนินงานที่สำคัญตามแผนยุทธศาสตร์องค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการกำกับดูแลและควบคุมให้การบริหารความเสี่ยงของ ธ.ก.ส. อยู่ในระดับที่ ธ.ก.ส. ยอมรับได้

4.1.4 การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ธ.ก.ส. ตระหนักดีว่าบุคลากรทุกคนรวมทั้ง กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการบริหารความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ทั้งภายในหน่วยงานของตน รวมทั้งที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้มีการสื่อสารและสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้แก่พนักงานทุกคนอย่างทั่วถึง

4.1.5 การทำให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร

ธ.ก.ส. ได้กำหนดให้มีจริยธรรมทางธุรกิจของธนาคาร จรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับยึดถือปฏิบัติ เพื่อให้ธนาคารมีการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรม เคารพสิทธิและปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเสมอภาคเป็นธรรม และตรวจสอบได้ มีการกำหนดบทลงโทษ ซึ่งสอดคล้องกับหลักกฎหมาย การป้องกันการขัดแย้งทางผลประโยชน์ และหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อหรือลงทุนในกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง การให้ความสำคัญในเรื่องของการสื่อสารการสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ ธ.ก.ส. ในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน เผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร

4.2 การบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ของ ธ.ก.ส.

4.2.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่คู่สัญญา ของ ธ.ก.ส. ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญาที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด และอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของ ธ.ก.ส. โดยความเสี่ยงด้านเครดิตมีมูลค่าตามที่แสดงไว้ในด้านสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินหลังจากหักสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้ว และไม่มีความเสี่ยงจากการกระจุกตัวด้านเครดิตที่เป็นนัยสำคัญ ธ.ก.ส. ให้ความสำคัญกับการจัดโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงแบบเหมาะสมที่มีการถ่วงดุล มีการกำหนดนโยบายการให้สินเชื่ออย่างมีคุณภาพที่เหมาะสมกับการผลิตของลูกค้าย่างครบวงจรตลอดห่วงโซ่อุปทาน การใช้อัตราดอกเบี้ยที่เป็นการสะท้อนความเสี่ยงของสินเชื่อ มีการพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อกำหนดทบทวนมาตรการในการกำกับดูแล มีการทบทวนและปรับปรุงนโยบายและคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ติดตามและรายงานผลการบริหารความเสี่ยง เพื่อควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธ.ก.ส. ให้สอดคล้องกับธุรกรรมและกระบวนการใหม่ ๆ รวมทั้งการพัฒนาประสิทธิภาพของเครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนทั้งด้านการวิเคราะห์ ประเมินติดตามและรายงานความเสี่ยง อาทิ ระบบวิเคราะห์เงินกู้ ระบบประเมินความเสี่ยงด้านเครดิต และการบริหารพอร์ตสินเชื่อ เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างให้ระบบบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธ.ก.ส. ได้มาตรฐานตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และรองรับการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของหลักเกณฑ์ Basel II

4.2.2 ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ราคาตราสารในตลาดเงิน ตลาดทุน และ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร ดังนี้

1) **ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk)** เป็นความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนได้รับผลกระทบในทางลบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของรายการสินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบแสดงฐานะการเงินทั้งหมดที่มีความอ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Rate Sensitive Items) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (Net Interest Income) มูลค่าตลาดของรายการเพื่อค้า (Trading Account) รายได้และค่าใช้จ่ายอื่นที่สัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ย

2) **ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Rate Risk)** เป็นความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนได้รับผลกระทบในทางลบเนื่องจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนจากการทำธุรกรรมในสกุลเงินต่างประเทศ หรือจากการมีสินทรัพย์หรือหนี้สินในสกุลต่างประเทศ

3) **ความเสี่ยงด้านราคา (Price Risk)** เป็นความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนได้รับผลกระทบในทางลบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตราสารหนี้และตราสารทุน ทำให้มูลค่าของพอร์ตเงินลงทุนเพื่อค้าและเพื่อขายลดลง

ภาพรวมการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด ในปีบัญชี 2558 ธ.ก.ส. สามารถบริหารความเสี่ยงด้านตลาด เพื่อควบคุมผลกระทบให้อยู่ภายใต้กรอบเพดานความเสี่ยงที่ได้รับอนุมัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดนโยบาย มาตรการ และเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด สอดคล้องกับแนวทางการกำกับดูแล คือ กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย และนโยบายของ ธ.ก.ส. ทั้งประเภทธุรกรรมในบัญชีเพื่อการค้า (Trading Book) และประเภทธุรกรรมในบัญชีเพื่อการธนาคาร (Banking Book) สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด อาทิ

1) การใช้ Repricing Gap Analysis ในการประเมินความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบที่มีต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (NII) ของ ธ.ก.ส. หากมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย

2) การทดสอบภาวะวิกฤติ (Stress testing) โดยการจำลองสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงของปัจจัยเสี่ยงด้านตลาดที่อาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของ ธ.ก.ส.

3) การทำทดสอบย้อนกลับ (Back Test) เพื่อทดสอบความแม่นยำของเครื่องมือที่ใช้วัด ธ.ก.ส. สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การใช้ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) เพื่อเป็นสัญญาณให้ผู้บริหารได้ประเมินสถานการณ์และพิจารณาแนวทางรองรับได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์

4.2.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่ ธ.ก.ส. จะไม่สามารถชำระหนี้สินหรือภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ทันเวลา หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้อย่างเพียงพอ หรือสามารถจัดหาเงินทุนได้แต่ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของ ธ.ก.ส. ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ในปีบัญชี 2558 ธ.ก.ส. มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่มีประสิทธิภาพ โดยการควบคุมระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่องให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) สอดคล้องกับนโยบาย กลยุทธ์ ฐานะการเงิน และความสามารถในการจัดหาเงินทุนของ ธ.ก.ส. ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ สำหรับกระบวนการและเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ประกอบด้วย

1) การประมาณการกระแสเงินสดและฐานะสภาพคล่อง มีการติดตามและรายงานสภาพคล่องรายวัน และคาดการณ์แนวโน้มระดับสภาพคล่องรายเดือนอย่างต่อเนื่อง โดยการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของกระแสเงินสด (Sensitivity Analysis) ตามสถานการณ์จำลองในกรณีต่าง ๆ ที่มีโอกาสเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อให้ธนาคารมีความพร้อมในการเตรียมแผนหรือมาตรการรองรับได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์

2) การใช้เครื่องมือ Maturity Gap Analysis เพื่อพิจารณาความไม่สมดุลของการครบกำหนด (อายุคงเหลือของสัญญา) ของสินทรัพย์ และหนี้สินในแต่ละช่วงเวลา

3) การใช้อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) เพื่อกำหนดเพดานความเสี่ยง (Limits) ได้อย่างเหมาะสม

4) การทดสอบภาวะวิกฤติ (Stress Test) โดยการวิเคราะห์ความอ่อนไหว (Sensitivity Analysis) ของกระแสเงินสด และการจำลองสถานการณ์ (Scenario Analysis) ทั้งสถานการณ์ปกติ (Base Case) และสถานการณ์ที่วิกฤติ (Worst Case Scenario)

5) การใช้ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) เพื่อเตือนภัยล่วงหน้าความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ตลอดจนมีแผนสำรองฉุกเฉินกรณีเกิดวิกฤติ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมและบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง การรายงานความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (ALCO) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ธ.ก.ส. (RMC) คณะกรรมการ ธ.ก.ส. และผู้บริหาร ส่งผลให้การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของ ธ.ก.ส. อยู่ในระดับที่กำหนดไว้ ภายใต้เพดานความเสี่ยงที่ได้รับ การอนุมัติ

4.3 มูลค่ายุติธรรมของตราสารการเงิน

หน่วย: ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559		31 มีนาคม 2558	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	21,742.83	21,742.83	23,072.27	23,072.27
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	195,725.37	195,725.37	183,857.62	183,857.62
เงินลงทุนสุทธิ	62,039.45	62,607.66	56,684.85	56,684.85
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,003,690.32	1,003,690.32	904,974.07	904,974.07
รวม	1,283,197.97	1,283,766.18	1,168,588.81	1,168,588.81
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	1,310,943.61	1,310,943.61	1,233,956.32	1,233,956.32
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	27,487.66	27,487.66	28,961.04	28,961.04
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	16,698.76	16,698.76	18,019.70	18,019.70
รวม	1,355,130.03	1,355,130.03	1,280,937.06	1,280,937.06

* ณ วันที่ 31 มีนาคม 2558 ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด แสดงในราคาทุนตัดจำหน่ายด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงหักค่าเผื่อการด้อยค่า

5. มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงิน

ธ.ก.ส. จัดลำดับชั้นของการวัดมูลค่ายุติธรรมแบ่งเป็น 3 ระดับ ตามลักษณะข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้
ระดับ 1 - ราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดี่ยวและสามารถเข้าถึง ณ วันที่วัดมูลค่า

ระดับ 2 - ข้อมูลอื่นที่นอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขาย ซึ่งรวมอยู่ในระดับ 1 ที่สามารถสังเกตได้โดยตรงหรือโดยอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

ระดับ 3 - ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ ซึ่งนำมาใช้กับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 ธ.ก.ส. มีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่ายุติธรรมตามลำดับชั้น ดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์				
เงินลงทุน				
เงินลงทุนเพื่อค้า	-	1,462.99	-	1,462.99
เงินลงทุนเพื่อขาย	-	3,174.52	-	3,174.52
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	-	57,908.72	-	57,908.72
รวม	-	62,546.23	-	62,546.23

หน่วย: ล้านบาท

	31 มีนาคม 2558			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์				
เงินลงทุน				
เงินลงทุนเพื่อขาย	-	1,604.45	-	1,604.45
รวม	-	1,604.45	-	1,604.45

32

6. การดำรงเงินกองทุน

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	55,945.44	55,941.73
ทุนสำรองตามกฎหมาย	10,595.21	8,785.21
กำไรสุทธิคงเหลือหลังการจัดสรร	47,048.47	52,688.40
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้นตามกฎหมาย	<u>113,589.12</u>	<u>117,415.34</u>
		อัตราส่วนร้อยละ
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
อัตราเงินกองทุนทั้งสิ้น ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	11.47	13.15
อัตราเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	11.47	13.15

ตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงกองทุนของ ธ.ก.ส. พ.ศ. 2551 กำหนดให้ ธ.ก.ส. ดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงและภาระผูกพันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยมีเงื่อนไขว่า เงินกองทุนชั้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 ของสินทรัพย์เสี่ยงและภาระผูกพันดังกล่าว

7. ประมาณการและข้อสมมติฐาน

ในการจัดหางบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหาร ธ.ก.ส. ต้องใช้ดุลพินิจในการประมาณการและตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อข้อกำหนดนโยบายและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดหางบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่การประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวน หากการปรับประมาณการกระทบเฉพาะงวดนั้น ๆ และจะบันทึกในงวดที่ปรับและงวดในอนาคต หากการปรับประมาณการกระทบทั้งงวดปัจจุบันและอนาคต

8. ข้อมูลเพิ่มเติม

8.1 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559			31 มีนาคม 2558		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ธนาคารแห่งประเทศไทย	13.83	184,705.00	184,718.83	11.99	164,205.00	164,216.99
ธนาคารพาณิชย์	273.43	10,100.00	10,373.43	258.92	16,600.00	16,858.92
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	1.11	-	1.11	40.59	-	40.59
สถาบันการเงินอื่น	185.74	487.00	672.74	176.05	2,640.00	2,816.05
รวม	474.11	195,292.00	195,766.11	487.55	183,445.00	183,932.55
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	45.76	45.76	-	40.27	40.27
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	(86.50)	(86.50)	-	(115.20)	(115.20)
รวมทั้งสิ้น	474.11	195,251.26	195,725.37	487.55	183,370.07	183,857.62

เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินได้รวมเงินคงเหลือของโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร
ปีการผลิตต่าง ๆ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ปีการผลิต	หมายเหตุ	31 มีนาคม	
		2559	2558
2551/2552	8.17.1	0.72	764.10
2554/2555	8.17.2	310.91	5,580.58
2555/2556	8.17.3	1,090.73	579.28
2556/2557	8.17.4	772.91	-
รวม		2,175.27	6,923.96

32

8.2 เงินลงทุนสุทธิ

8.2.1 เงินลงทุนเพื่อค้า

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ		
พันธบัตร ธปท.	1,462.61	-
บวก ค่าเพื่อการปรับมูลค่า	0.38	-
รวมเงินลงทุนเพื่อค้า	<u>1,462.99</u>	<u>-</u>

8.2.2 เงินลงทุนเพื่อขาย

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ		
พันธบัตร ธปท.	3,173.56	1,599.94
บวก ค่าเพื่อการปรับมูลค่า	0.96	4.51
รวมเงินลงทุนเพื่อขาย	<u>3,174.52</u>	<u>1,604.45</u>

8.2.3 ตราสารหนี้ที่จะถึงจนครบกำหนด

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	ราคาทุน ตัดจำหน่าย
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ		
พันธบัตร ธปท.	22,629.49	31,684.27
พันธบัตรรัฐบาล	12,418.51	5,562.74
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	21,182.23	16,065.10
ตั๋วเงินคลัง	499.86	1,403.44
ตราสารหนี้ภาคเอกชน		
หุ้นกู้บริษัทหลักทรัพย์จดทะเบียน	610.42	302.85
รวมตราสารหนี้ที่จะถึงจนครบกำหนด	<u>57,340.51</u>	<u>55,018.40</u>

8.2 เงินลงทุนสุทธิ (ต่อ)

8.2.4 เงินลงทุนในบริษัทร่วม

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
	ราคาทุน	ราคาทุน
บริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด	12.00	12.00
บริษัท ไทย - แอ็คโกร เอ็กสเซนจ์ จำกัด	50.00	50.00
รวม	62.00	62.00
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(0.57)	-
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม	61.43	62.00
รวมเงินลงทุนสุทธิ	62,039.45	56,684.85

ช.ก.ส. ถือหุ้นในบริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด (TABCO) และ บริษัท ไทย - แอ็คโกร เอ็กสเซนจ์ จำกัด จำนวน 11.43 ล้านบาท และ 50 ล้านบาท ตามลำดับ โดย ช.ก.ส. มีตัวแทนอยู่ในคณะกรรมการบริษัทหรือคณะผู้บริหารอื่น รายละเอียดดังนี้

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ประเภท	ร้อยละของ หลักทรัพย์	หน่วย : ล้านบาท			
				31 มีนาคม 2559		31 มีนาคม 2558	
				ที่ลงทุน	ที่ลงทุน	ที่ลงทุน	ที่ลงทุน
บริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด	จำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	หุ้นสามัญ	10	12.00	0.24	12.00	0.24
บริษัท ไทย - แอ็คโกร เอ็กสเซนจ์ จำกัด	จำหน่ายสินค้าเกษตร	หุ้นสามัญ	5	50.00	2.00	50.00	-
รวม				62.00	2.24	62.00	0.24

8.3 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

8.3.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
8.3.1.1 เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร นิติบุคคล		
เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและนิติบุคคล	1,138,516.55	1,038,314.57
ลูกหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	21,657.28	17,765.73
เงินให้กู้ยืมตัวสัญญาใช้เงิน	10,056.41	-
ลูกหนี้อีสลามขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อ	1,655.37	1,444.18
ลูกหนี้เงินกู้โครงการธนาคารชุมชน	745.09	1,006.59
ลูกหนี้เงินกู้ตัวเงินซื้อลด	246.56	398.83
เงินให้กู้ยืมเบิกเกินบัญชี	3,634.16	2,020.59
รวม	1,176,511.42	1,060,950.49
8.3.1.2 เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ		
เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ	24,554.60	24,428.37
รวม	24,554.60	24,428.37
8.3.1.3 เงินให้สินเชื่ออื่น		
ลูกหนี้เงินกู้เคหะสงเคราะห์	4,558.69	4,353.14
ลูกหนี้เงินกู้บรรเทาภาระหนี้สินพนักงาน	29.65	31.51
รวม	4,588.34	4,384.65
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	1,205,654.36	1,089,763.51
หัก รายได้รอดตัดบัญชี	67.69	84.76
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้สุทธิจากรายได้รอดตัดบัญชี	1,205,586.67	1,089,678.75

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รวม ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 จำนวน 1,205,654.36 ล้านบาท และ 1,089,763.51 ล้านบาท รวมเงินให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตร จำนวน 205,409.61 ล้านบาท และ 202,222.26 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตรเป็นสินเชื่อที่ให้กับบุคคล กลุ่มบุคคล ผู้ประกอบการ กองทุนหมู่บ้าน ชุมชน สหกรณ์ รวมทั้งองค์กรที่มีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกร ชุมชน หรือการจัดตั้งสหกรณ์ (ไม่รวมเงินให้สินเชื่อที่ให้เพื่อเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการพัฒนาผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของเกษตรกร ชุมชนหรือสมาชิกและสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพในด้านการลงทุน การผลิต การแปรรูป และการตลาด) ตามกฎกระทรวง ธ.ก.ส. ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2557) ข้อ 6 ข้อ 7 และข้อ 8 เพื่อเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในด้านเศรษฐกิจ โดยมุ่งหมายให้มีการประกอบอาชีพ ด้านอุตสาหกรรม ด้านพาณิชย์กรรม หรือด้านบริการภายในชุมชน สมาชิกของสหกรณ์เพื่อเพิ่มรายได้หรือการดำเนินการอื่นใดที่จะนำมาซึ่งการลดค่าใช้จ่าย การส่งเสริมการออม และการพึ่งพาตนเองของชุมชน สมาชิกของสหกรณ์ การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน สมาชิกของสหกรณ์ การดำเนินการที่สอดคล้องกับแนวนโยบายส่งเสริมการเกษตรและการพัฒนาชนบท ตามโครงการของรัฐหรือของ ธ.ก.ส. ทั้งนี้การให้สินเชื่อตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นเมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินร้อยละ 20 ของเงินให้สินเชื่อในแต่ละรอบปีบัญชี และมีเงินให้สินเชื่อคงเหลือไม่เกินร้อยละ 20 ของหนี้เงินกู้ทั้งหมด ณ สิ้นปีบัญชี เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

8.3.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ (ต่อ)

เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ (หมายเหตุ 8.3.1.2) ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 จำนวน 24,554.60 ล้านบาท และ 24,428.37 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นเงินที่ ธ.ก.ส. จ่ายสินเชื่อแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและบุคคลทั่วไป ตามโครงการนโยบายของรัฐบาล โดย ธ.ก.ส. ได้รับค่าบริการ และชดเชยต้นทุนเงินเป็นค่าตอบแทน ประกอบด้วย

โครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
รักษาเสถียรภาพราคาขาย	13,718.95	15,128.37
สร้างมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคาขาย	9,600.00	9,300.00
แผนฟื้นฟูการเกษตร และแผนปรับโครงสร้างระบบการผลิต	1,208.92	-
อื่น ๆ	26.73	-
รวมเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ	24,554.60	24,428.37

8.3.2 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น

	31 มีนาคม 2559			31 มีนาคม 2558		
	ต้นเงิน	อัตรา	อัตรา	ต้นเงิน	อัตรา	อัตรา
	หลังหักรายได้	ร้อยละ	ร้อยละ	หลังหักรายได้	ร้อยละ	ร้อยละ
เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.						
จัดชั้นปกติ	1,151,879.50	11,518.80	1	1,043,292.20	10,432.92	1
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	14,562.14	291.24	2	10,542.68	210.85	2
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	3,564.85	3,564.85	100	7,360.40	7,360.40	100
จัดชั้นสงสัย	14,896.74	14,896.74	100	9,400.57	9,400.57	100
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	20,683.44	20,683.44	100	19,082.90	19,082.90	100
รวม	1,205,586.67	50,955.07		1,089,678.75	46,487.64	
เงินสำรองส่วนเกิน		171,904.66			157,363.45	
รวมค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ		222,859.73			203,851.09	

8.3.3 สินเชื่อต่อยคุณภาพ (Non Performing Loans : NPLs)

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ธ.ก.ส. มีเงินให้สินเชื่อต่อยคุณภาพ จำนวน 38,049.93 ล้านบาท เป็นลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน จัดชั้นสงสัย และจัดชั้นสงสัยจะสูญ ซึ่งไม่รวมสินเชื่อต่อยคุณภาพเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐและเงินให้สินเชื่ออื่น จำนวน 1,075.98 ล้านบาท และ 19.12 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 3.23 ของยอดรวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร นิติบุคคล (หมายเหตุ 8.3.1.1)

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2558 ธ.ก.ส. มีเงินให้สินเชื่อต่อยคุณภาพ จำนวน 35,828.18 ล้านบาท เป็นลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน จัดชั้นสงสัย และจัดชั้นสงสัยจะสูญ ซึ่งไม่รวมสินเชื่อต่อยคุณภาพเงินให้สินเชื่ออื่น จำนวน 15.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.38 ของยอดรวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร นิติบุคคล (หมายเหตุ 8.3.1.1)

8.4 ดอกเบี้ยค้างรับ

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
ดอกเบี้ยค้างรับเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและนิติบุคคล	20,644.07	18,851.42
ดอกเบี้ยค้างรับบัตรสินเชื่อเกษตรกร	305.54	275.46
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้โครงการธนาคารชุมชน	13.03	18.22
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้เคหะสงเคราะห์และบรรเทาภาระหนี้สินพนักงาน	0.74	1.31
รวมดอกเบี้ยค้างรับ	20,963.38	19,146.41

8.5 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

	หน่วย : ล้านบาท						
	31 มีนาคม 2559						
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	สำรองส่วนเกิน	รวม
ยอดต้นงวด	10,432.92	210.85	7,360.40	9,400.57	19,082.90	157,363.45	203,851.09
หนี้สงสัยจะสูญ	1,417.59	149.52	(3,720.46)	5,534.18	1,844.80	14,541.21	19,766.84
หนี้สูญตัดบัญชี	(137.07)	(69.00)	(75.09)	(37.95)	(220.07)	-	(539.18)
ขาดทุนจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	(194.64)	(0.13)	-	(0.06)	(24.19)	-	(219.02)
ยอดปลายงวด	<u>11,518.80</u>	<u>291.24</u>	<u>3,564.85</u>	<u>14,896.74</u>	<u>20,683.44</u>	<u>171,904.66</u>	<u>222,859.73</u>

	หน่วย : ล้านบาท						
	31 มีนาคม 2558						
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	สำรองส่วนเกิน	รวม
ยอดต้นงวด	9,130.90	325.49	7,505.49	12,802.19	20,627.13	136,440.52	186,831.72
หนี้สงสัยจะสูญ	1,499.74	(111.12)	(143.00)	(3,398.49)	(1,173.57)	20,922.93	17,596.49
หนี้สูญตัดบัญชี	(175.38)	(0.20)	(1.14)	(2.29)	(80.25)	-	(259.26)
ขาดทุนจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	(22.34)	(3.32)	(0.95)	(0.84)	(290.41)	-	(317.86)
ยอดปลายงวด	<u>10,432.92</u>	<u>210.85</u>	<u>7,360.40</u>	<u>9,400.57</u>	<u>19,082.90</u>	<u>157,363.45</u>	<u>203,851.09</u>

8.5 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ต่อ)

การคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ที่มีหลักประกัน ธ.ก.ส. ได้คำนวณจากยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อ ทั้งจำนวนโดยไม่ได้นำมามูลค่าหลักประกันมาใช้ในการคำนวณ เนื่องจากหลักประกันส่วนใหญ่เป็นที่ดินของเกษตรกรรายย่อย

เงินสำรองส่วนเกิน หมายถึง เงินสำรองที่ ธ.ก.ส. ได้มีการพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพของลูกหนี้ สำหรับลูกหนี้เงินกู้ ปรับโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้ที่ได้รับการขยายระยะเวลาชำระหนี้ และลูกหนี้ที่มีความไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้ เนื่องจากประสบปัญหาภัยแล้ง ราคาผลผลิตตกต่ำ และเศรษฐกิจชะลอตัว ส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง โดยกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ จะกันเงินสำรองส่วนเกิน ในอัตราร้อยละ 99 ของต้นเงินคงค้างรายสัญญา และสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษจะกันเงินสำรอง ส่วนเกินในอัตราร้อยละ 98 ของต้นเงินคงค้างรายสัญญา

8.6 ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ

หน่วย : ล้านบาท

	หมายเหตุ	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
ลูกหนี้รอการชดใช้ต้นเงินจาก อคส.	8.6.1	94,799.66	99,717.89
ลูกหนี้รอการชดใช้ต้นเงินจาก อ.ต.ก.	8.6.2	74,355.63	68,136.91
ลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกร	8.6.3	29,609.32	31,154.34
ลูกหนี้รอการชดเชยต้นทุนเงิน	8.6.4	225.84	384.55
ลูกหนี้รอการชดเชยค่าบริการ	8.6.5	83.25	-
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ ปี 2555	8.6.6	-	3,337.95
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	8.6.7	-	97.26
ลูกหนี้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ปีการผลิต 2557/2558	8.6.8	348.26	38,890.87
ลูกหนี้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง ปีการผลิต 2557/2558	8.6.9	522.97	7,704.92
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยสถาบันเกษตรกรรวบรวมและแปรรูปยาง ปี 2557/2558		1.75	24.76
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยาง	8.6.10	110.04	5.78
ลูกหนี้ผลขาดทุนจากการขายผลิตผล	8.6.11	327.06	-
ลูกหนี้รัฐบาลสมทบค่าเบี้ยประกันภัยข้าว	8.6.12	199.77	-
ลูกหนี้โครงการสนับสนุนสินเชื่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	8.6.13	195.93	-
ลูกหนี้โครงการสร้างความเข้มแข็งเกษตรกรชาวสวนยาง ปี 2558/2559	8.6.14	9,222.49	-
ลูกหนี้โครงการภัยแล้ง 24 เดือน แก่เกษตรกร 22 จังหวัด	8.6.15	339.26	-
ลูกหนี้โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2558/2559	8.6.16	492.40	-
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยสถาบันเกษตรกรรวบรวมและแปรรูปข้าว ปี 2558/2559		38.27	-
ลูกหนี้รอการชดเชยค่าเช่าและเก็บรักษาข้าวเปลือก ปีการผลิต 2558/2559		8.99	-
ลูกหนี้รอการชดเชยโครงการนโยบายรัฐอื่น ๆ		11.36	0.65
รวมลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ		210,892.25	249,455.88

8.6.1 ลูกหนี้รอการชดใช้ต้นทุนจาก อคส.

ช.ก.ส. ได้ร่วมมือกับองค์การคลังสินค้า (อคส.) ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ตามนโยบายของรัฐบาล มีรายละเอียดดังนี้

โครงการ	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
		31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
ข้าวเปลือกนาปรัง ปี 52	มี.ค.52 - มี.ค.56	19,633.90	19,718.65
ข้าวเปลือกนาปี ปี 54/55	ต.ค.54 - พ.ย.55	10,815.95	-
มันสำปะหลัง ปี 54/55	ก.พ.55 - ธ.ค.55	9,861.83	9,864.33
ข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56 รอบ 2	ต.ค.55 - มี.ค.57	8,513.99	10,398.29
มันสำปะหลัง ปี 55/56	ธ.ค.55 - ก.ย.56	9,488.86	9,485.96
ข้าวเปลือกนาปี ปี 56/57	ต.ค.56 - มี.ค.58	36,485.13	50,250.66
รวมลูกหนี้รอการชดใช้ต้นทุนจาก อคส.		94,799.66	99,717.89

8.6.2 ลูกหนี้รอการชดใช้ต้นทุนจาก อ.ต.ก.

ช.ก.ส. ได้ร่วมมือกับ อ.ต.ก. ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร มีรายละเอียด ดังนี้

โครงการ	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
		31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
ข้าวเปลือกนาปรัง ปี 52	มี.ค.52 - มี.ค.56	8,137.80	8,147.74
ข้าวเปลือกนาปี ปี 54/55	ต.ค.54 - พ.ย.55	15,277.61	15,414.67
ข้าวเปลือกนาปรัง ปี 55	มี.ค.55 - มี.ค.56	10,460.42	-
ข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56 รอบ 2	ต.ค.55 - มี.ค.57	19,318.88	19,318.88
ข้าวเปลือกนาปี ปี 56/57	ต.ค.56 - มี.ค.58	21,160.92	25,255.62
รวมลูกหนี้รอการชดใช้ต้นทุนจาก อ.ต.ก.		74,355.63	68,136.91

8.6.3 ลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกร

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 จำนวนเงิน 29,609.32 ล้านบาท และ 31,154.34 ล้านบาท เป็นยอดคงเหลือ ลูกหนี้ที่เกิดจากโครงการประกันรายได้เกษตรกรปีการผลิต 2552/2553 และ 2553/2554 โดย ช.ก.ส. สำรองจ่ายเงินชดเชย ส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิงให้เกษตรกรแทนรัฐบาลไปก่อน ปัจจุบันสิ้นสุดโครงการแล้ว ช.ก.ส. ได้รับเพียง รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน มีรายละเอียด ดังนี้

โครงการ	31 มีนาคม 2559			31 มีนาคม 2558		
	เงินชดเชย	รับคืน	คงเหลือ	เงินชดเชย	รับคืน	คงเหลือ
	ส่วนต่าง	จากรัฐบาล		ส่วนต่าง	จากรัฐบาล	
โครงการข้าวเปลือกนาปรัง 2552/2553 (รอบ 2)	19,302.79	17,697.97	1,604.82	19,302.79	16,152.95	3,149.84
โครงการข้าวเปลือกนาปรัง 2553/2554 (รอบ 2)	31,626.02	3,621.52	28,004.50	31,626.02	3,621.52	28,004.50
รวมลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกร	50,928.81	21,319.49	29,609.32	50,928.81	19,774.47	31,154.34

8.6.4 ลูกหนี้รอการชดเชยต้นทุนเงิน

โครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ปีการผลิต 2557/2558	-	306.06
มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง ปีการผลิต 2557/2558	23.89	41.16
สร้างมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง	158.72	37.33
สินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2557/2558	0.66	-
สินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2558/2559	21.80	-
สร้างความเข้มแข็งเกษตรกรชาวสวนยาง ปีการผลิต 2558/2559	18.22	-
ประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2558	2.55	-
รวมลูกหนี้รอการชดเชยต้นทุนเงิน	225.84	384.55

8.6.5 ลูกหนี้รอการชดเชยค่าบริการ

โครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ปีการผลิต 2557/2558	43.54	-
มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง ปีการผลิต 2557/2558	0.96	-
สินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2558/2559	26.70	-
สร้างความเข้มแข็งเกษตรกรชาวสวนยาง ปีการผลิต 2558/2559	12.05	-
รวมลูกหนี้รอการชดเชยค่าบริการ	83.25	-

8.6.6 ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ ปี 2555

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ปี 2555 ไม่มียอดคงเหลือ โดย ณ วันที่ 31 มีนาคม 2558 มียอดคงเหลือ จำนวน 3,337.95 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส.ได้ดำเนินโครงการฟื้นฟู และพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ต่ำกว่า 500,000 บาท ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2554 และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2555 ให้ขยายกลุ่มเป้าหมายและเพิ่มเติมรูปแบบการช่วยเหลือ เปิดโอกาสให้ลูกหนี้ สถานะปกติของ ธ.ก.ส. เข้าร่วมโครงการพักหนี้ต่อเนื่องจากโครงการพักชำระหนี้ปี 2554 โดยลูกหนี้ต้องมีต้นเงินกู้คงเหลือ ณ สิ้นวันที่ 23 เมษายน 2555 รวมทุกสัญญารายละไม่เกิน 500,000 บาท และหนี้เงินกู้ทุกสัญญาต้องมีสถานะเป็นหนี้ปกติ ณ วันที่มายื่นความจำนงเข้าร่วมโครงการ โดย ธ.ก.ส. จะลดอัตราดอกเบี้ยของต้นเงินและดอกเบี้ยให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ทุกสัญญาในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2555 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2558 เป็นเวลา 3 ปี ในการดำเนินการ ดังกล่าวข้างต้น ธ.ก.ส. จะได้รับชดเชยดอกเบี้ยจากรัฐบาล ในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อปี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555

33

8.6.7 ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่มียอดคงเหลือ โดย ณ วันที่ 31 มีนาคม 2558 มียอดคงเหลือ จำนวน 97.26 ล้านบาท เพื่อเป็นการลดผลกระทบกับลูกค้า ธ.ก.ส. ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรัฐบาลเป็นผู้รับภาระดอกเบี้ยของต้นเงินไม่เกิน 200,000 บาท ในอัตรา MRR - 1.5 ณ วันที่ 30 กันยายน 2557 มีจำนวนลูกค้าในโครงการ 62,000 ราย เป็นต้นเงินจำนวน 6,000 ล้านบาท กำหนดให้พักชำระหนี้เป็นเวลา 3 ปี 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2557 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2557

8.6.8 ลูกหนี้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ปีการผลิต 2557/2558

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 ลูกหนี้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ปีการผลิต 2557/2558 จำนวน 348.26 ล้านบาท และ 38,890.87 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินโครงการเพื่อเพิ่มรายได้และกระตุ้นการบริโภคภาคชนบท โดยให้ความช่วยเหลือแก่ครอบครัวชาวนาที่จดทะเบียนไว้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเปิดบัญชีไว้กับ ธ.ก.ส. ด้วยการให้เงินช่วยค่าต้นทุนการผลิต ไร่ละ 1,000 บาท สำหรับครอบครัวที่มีที่ดินทำกินไม่เกิน 15 ไร่ และครอบครัวที่มีที่ดินทำกินตั้งแต่ 15 ไร่ขึ้นไป ไม่เกินครอบครัวละ 15,000 บาท โดยให้ใช้เงินทุนของ ธ.ก.ส. สำรองจ่ายเงินช่วยเหลือเข้าบัญชีชาวนาที่เปิดบัญชีไว้กับ ธ.ก.ส. ภายในวงเงินไม่เกิน 45,000 ล้านบาท เมื่อ ธ.ก.ส. จ่ายไปเป็นจำนวนเท่าใด ให้ขออนุมัติตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีถัดไป พร้อมชดเชยดอกเบี้ยในอัตรา FDR+1 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2557 และ วันที่ 26 พฤษภาคม 2558

8.6.9 ลูกหนี้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง ปีการผลิต 2557/2558

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 ลูกหนี้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง ปีการผลิต 2557/2558 จำนวน 522.97 ล้านบาท และ 7,704.92 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินโครงการชดเชยรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยางที่มีพื้นที่สวนยางเปิดกรีดไม่เกิน 15 ไร่ และมีพื้นที่สวนยางเปิดกรีดเกินกว่า 15 ไร่ขึ้นไป ให้จ่ายไม่เกิน 15 ไร่ ในอัตรา ไร่ละ 1,000 บาท ระยะเวลาดำเนินการ พฤศจิกายน 2557 - ธันวาคม 2558 โดยใช้เงินทุนจาก ธ.ก.ส. ภายในวงเงิน 8,200 ล้านบาท รัฐบาลจ่ายชดเชยต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา FDR+1 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2557 และ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2558

8.6.10 ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยาง

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยาง จำนวน 110.04 ล้านบาท และ 5.78 ล้านบาท จ่ายสินเชื่อครัวเรือนละไม่เกิน 100,000 บาท เป้าหมายเกษตรกร 100,000 ครัวเรือน ใช้แหล่งเงินทุนจาก ธ.ก.ส. จำนวน 10,000 ล้านบาท (ครั้งที่ 1) และเพิ่มเป็น จำนวน 15,000 ล้านบาท (ครั้งที่ 2) ระยะเวลาการชำระเงินกู้ไม่เกิน 5 ปี (1 พฤศจิกายน 2557 - 30 พฤศจิกายน 2562) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี (เกษตรกรรับภาระดอกเบี้ยร้อยละ 2 รัฐบาลจ่ายชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. ร้อยละ 3) หากเกษตรกรไม่สามารถชำระเงินกู้ได้ ภายในกำหนดให้ ธ.ก.ส. เรียกเก็บดอกเบี้ยได้ตามข้อบังคับและวิธีปฏิบัติของธนาคาร ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2557 และมติ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2558 และ วันที่ 8 ธันวาคม 2558

8.6.11 ลูกหนี้ผลขาดทุนจากการขายผลิตผล

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ลูกหนี้ผลขาดทุนจากการขายผลิตผล จำนวน 327.06 ล้านบาท เป็นโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2557/58 เพื่อชะลอการขายข้าวเปลือกช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดในปริมาณมากเกินความต้องการของตลาดบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ภาระหนี้สิน และรักษาระดับราคาข้าวเปลือกให้มีเสถียรภาพ โดยใช้ข้าวเปลือกหอมมะลิและข้าวเปลือกเหนียวเป็นหลักประกัน เป้าหมายจำนวน 1.5 ล้านตันข้าวเปลือก ดำเนินการในเขตพื้นที่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2558 เริ่มจ่ายเงินกู้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2558 กำหนดชำระคืนเงินกู้ให้เสร็จภายใน 4 เดือน นับถัดจากเดือนที่รับเงินกู้ วงเงินกู้รายละไม่เกิน 300,000.00 บาท ไม่คิดดอกเบี้ยจากเกษตรกร ตั้งแต่วันรับเงินกู้หรือวันที่ ธ.ก.ส. โอนเงินกู้เข้าบัญชีเงินฝากของเกษตรกรจนถึงวันกำหนดชำระคืน หากเกษตรกรส่งมอบข้าวเปลือกหลักประกันไม่ครบถ้วนหรือไม่ส่งมอบและยังคงมีเงินต้นเหลือ ธ.ก.ส. จะคิดดอกเบี้ยของต้นเงินคงเหลือนับจากวันครบกำหนดชำระคืนถึงวันที่เกษตรกรชำระคืนเสร็จสิ้น ในอัตราขั้นสูงสุด (MRR+3) บวกเบี้ยปรับอีกร้อยละ 3 ต่อปี การระบายข้าวเปลือกเมื่อครบกำหนดชำระคืน คณะอนุกรรมการ พิจารณาระบายข้าวกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางและเงื่อนไขในการระบายข้าวเปลือกตามโครงการ กรณีเกิดภาวะขาดทุนจากการดำเนินโครงการรัฐบาลรับภาระชดเชยผลขาดทุน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จากการดำเนินโครงการจนเสร็จสิ้นวงเงินสินเชื่อประมาณ 17,280 ล้านบาท วงเงินงบประมาณค่าใช้จ่าย จำนวน 1,164 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินชดเชยต้นทุนเงินกรณีใช้เงินทุน ธ.ก.ส. ในอัตรา FDR+1 วงเงิน 432 ล้านบาท ค่าบริหารโครงการร้อยละ 2.5 วงเงิน 432 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายส่งมอบข้าวในอัตราตันละไม่เกิน 300 บาท วงเงิน 300 ล้านบาท ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2557

8.6.12 ลูกหนี้รัฐบาลสมทบค่าเบี้ยประกันภัยข้าว

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ลูกหนี้รัฐบาลสมทบค่าเบี้ยประกันภัยข้าว ปี 2558 จำนวน 199.77 ล้านบาท เพื่อลดความเสี่ยงทางการเกษตรเป็นหลักประกันความเสียหายที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติต่าง ๆ รวมทั้งเป็นการดำเนินโครงการต่อเนื่องจากปีการผลิต 2557 ภายใต้กรอบวงเงินจำนวน 476.48 ล้านบาท สำหรับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นให้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2558 ที่เหลือจำนวน 208.47 ล้านบาท และเงินทุน ธ.ก.ส. จำนวน 268.01 ล้านบาท โดยให้ ธ.ก.ส. เสนอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไปตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อชดเชยเงินต้นและต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา FDR+1 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2558

8.6.13 ลูกหนี้โครงการสนับสนุนสินเชื่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ลูกหนี้โครงการสนับสนุนสินเชื่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จำนวน 195.93 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ดำเนินการสนับสนุนสินเชื่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภายใต้มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับหมู่บ้านของรัฐบาล วงเงินให้สินเชื่อ จำนวน 30,000 ล้านบาท กำหนดวงเงินกู้กองทุนฯ ละไม่เกิน 1 ล้านบาท โดยให้แยกวงเงินกู้ต่างหากจากวงเงินกู้ปกติของ ธ.ก.ส. กรณีใช้คณะกรรมการกองทุนฯ ทั้งคณะค้ำประกันให้แยกวงเงินค้ำประกันต่างหากจากเกณฑ์ปกติของ ธ.ก.ส. โดยจัดทำสัญญากู้เงินมีกำหนดระยะเวลาชำระคืนเสร็จไม่เกิน 7 ปี คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 - 7 กับกองทุนฯ ปีที่ 1 - 2 ในอัตราร้อยละ 0 ต่อปี และปีที่ 3 - 7 ในอัตราดอกเบี้ยเท่ากับต้นทุนทางการเงิน (Financing Cost) บวกด้วยร้อยละ 1 ต่อปี รัฐบาลจะจ่ายเงินชดเชยต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส. ปีที่ 1 - 2 เท่ากับร้อยละ 1.92 และให้แยกบัญชีโครงการเป็นบัญชีธุรกรรมตามนโยบายรัฐบาล (Public Service Account : PSA) โดยไม่ได้รับการชดเชยความเสียหายในอนาคตตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558

8.6.14 ลูกหนี้โครงการสร้างความเข้มแข็งเกษตรกรชาวสวนยาง ปี 2558/2559

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ลูกหนี้โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ปี 2558/2559 จำนวน 9,222.49 ล้านบาท เป็นการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนค่าใช้จ่ายแก่เกษตรกรชาวสวนยางผู้มีเอกสารสิทธิ์ ประกอบด้วย เจ้าของสวนยางและหรือผู้เช่า และคนกรีดยางในอัตราไร่ละ 1,500 บาท สัปดาห์ร้อยละ 60:40 จำนวน 850,000 ครัวเรือน ที่มีสวนยางเปิดกรีดยางไม่เกิน 15 ไร่ และกรณีครัวเรือนที่มีสวนยางเปิดกรีดยางเกินกว่า 15 ไร่ขึ้นไปไม่เกิน 15 ไร่ ระยะเวลาดำเนินการ 28 ธันวาคม 2558 - 30 กันยายน 2559 โดย ธ.ก.ส. ใช้เงินสภาพคล่องส่วนเกินของธนาคารไปก่อน และรัฐบาลจะตั้งงบประมาณจ่ายคืนให้กับ ธ.ก.ส. ในปีต่อไป ภายในวงเงิน 12,750 ล้านบาท รัฐบาลจ่ายชดเชยต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา FDR+1 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2558 โดยให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง ดังนี้

1. เจ้าของสวนยาง/ผู้เช่าสวนยาง จำนวน 900 บาทต่อไร่ ครัวเรือนละไม่เกิน 15 ไร่ แบ่งเป็นการสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปัจจัยการผลิต จำนวน 700 บาทต่อไร่ และสนับสนุนการปรับปรุงคุณภาพผลผลิต จำนวน 200 บาทต่อไร่
2. คนกรีดยาง จำนวน 600 บาทต่อไร่ ครัวเรือนละไม่เกิน 15 ไร่ เพื่อช่วยเหลือค่าครองชีพคนกรีดยาง

8.6.15 ลูกหนี้โครงการภัยแล้ง 24 เดือน แก่เกษตรกร 22 จังหวัด

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ลูกหนี้โครงการภัยแล้ง 24 เดือน แก่เกษตรกร 22 จังหวัด จำนวน 339.26 ล้านบาท เป็นการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ทำให้ไม่สามารถทำการผลิตได้หรือผลผลิตได้รับความเสียหายรายได้ลดลงมากกว่าร้อยละ 50 จากรายได้ปกติ เฉพาะลูกค้าที่อยู่ในพื้นที่ 22 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร กำแพงเพชร ฉะเชิงเทรา ชัยนาท ตาก นครนายก นครปฐม นครสวรรค์ นนทบุรี ปทุมธานี พิษณุโลก พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี อ่างทอง และอุตรดิตถ์ หากมีหนี้เงินกู้คงเหลือทุกสัญญารวมกัน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2558 ไม่เกิน 500,000 บาท เกษตรกรได้รับการลดดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ 3.00 ต่อปี รัฐบาลชดเชยแทนเกษตรกรในอัตราร้อยละ 1.50 ต่อปี และ ธ.ก.ส. รับภาระดอกเบี้ยแทนเกษตรกรในอัตราร้อยละ 1.50 ต่อปี เป็นเวลา 24 เดือน ระยะเวลาดำเนินการ 1 พฤศจิกายน 2558 ถึง 31 ตุลาคม 2560 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2558

8.6.16 ลูกหนี้โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2558/2559

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ลูกหนี้โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2558/2559 จำนวน 492.40 ล้านบาท เพื่อช่วยลดภาระดอกเบี้ยแก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ทำให้เกษตรกรมีเงินเหลือเพื่อการดำรงชีพเพิ่มขึ้น เกิดการใช้จ่ายและการหมุนเวียนเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการประมาณ 1,161,110 ราย โดยมีหนี้กับ ธ.ก.ส. ณ วันที่ 1 เมษายน 2558 จะได้รับการลดดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี จากต้นทุนเงินกู้ไม่เกิน 80,000 บาท เป็นระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน ภายในวงเงิน 975.57 ล้านบาท ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2558

8.7 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559			
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายงวด
ทรัพย์สินรอการขาย	95.83	0.83	4.25	92.41
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	95.83	0.83	4.25	92.41

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2558			
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายงวด
ทรัพย์สินรอการขาย	95.83	-	-	95.83
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	95.83	-	-	95.83

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 ทรัพย์สินรอการขาย จำนวน 92.41 ล้านบาท และ 95.83 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการตีทรัพย์สินรับชำระหนี้ และจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล มีมูลค่าการได้มาแต่ละแปลงไม่เกิน 50 ล้านบาท ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายใน

8.8 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559				ที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์สุทธิ				
	ราคาทุน		ค่าเสื่อมราคาสะสม						
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ค่าเสื่อมราคา	จำหน่าย	ยอดปลายงวด	
ที่ดิน	3,235.91	302.40	21.23	3,517.08	-	-	-	-	3,517.08
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	5,081.67	148.42	33.44	5,196.65	2,719.32	72.91	5.56	2,786.67	2,409.98
ส่วนต่อเติมอาคาร	283.13	-	0.23	282.90	281.60	0.65	0.22	282.03	0.87
ส่วนปรับปรุงอาคาร	2,288.20	660.53	366.11	2,582.62	838.77	315.39	121.50	1,032.66	1,549.96
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	5,693.24	1,548.37	966.90	6,274.71	3,810.00	964.81	408.92	4,365.89	1,908.82
ยานพาหนะ	1,328.17	19.85	397.88	950.14	949.04	76.83	327.83	698.04	252.10
สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ	1,087.52	1,320.34	775.59	1,632.27	-	-	-	-	1,632.27
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	18,997.84	3,999.91	2,561.38	20,436.37	8,598.73	1,430.59	864.03	9,165.29	11,271.08

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2558				ที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์สุทธิ				
	ราคาทุน		ค่าเสื่อมราคาสะสม						
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ค่าเสื่อมราคา	จำหน่าย	ยอดปลายงวด	
ที่ดิน	2,995.84	241.52	1.45	3,235.91	-	-	-	-	3,235.91
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	4,908.08	174.84	1.25	5,081.67	2,649.47	70.94	1.09	2,719.32	2,362.35
ส่วนต่อเติมอาคาร	283.81	-	0.68	283.13	281.35	0.93	0.68	281.60	1.53
ส่วนปรับปรุงอาคาร	2,010.81	319.34	41.95	2,288.20	655.23	225.48	41.94	838.77	1,449.43
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	5,219.78	727.05	253.59	5,693.24	3,427.33	627.86	245.19	3,810.00	1,883.24
ยานพาหนะ	1,694.67	36.92	403.42	1,328.17	1,182.09	119.72	352.77	949.04	379.13
สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ	829.51	1,008.61	750.60	1,087.52	-	-	-	-	1,087.52
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	17,942.50	2,508.28	1,452.94	18,997.84	8,195.47	1,044.93	641.67	8,598.73	10,399.11

3

8.9 สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงินสุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
อุปกรณ์	234.65	310.30
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	84.99	84.99
รวม	319.64	395.29
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(136.58)	(105.46)
รวมสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงินสุทธิ	183.06	289.83

8.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท								
	31 มีนาคม 2559								สินทรัพย์
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				ไม่มีตัวตนสุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ตัดจำหน่าย	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ตัดจำหน่าย	ยอดปลายงวด	
ลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์	1,603.20	68.17	1.13	1,670.24	620.27	143.60	1.13	762.74	907.50
	1,603.20	68.17	1.13	1,670.24	620.27	143.60	1.13	762.74	907.50
	31 มีนาคม 2558								สินทรัพย์
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				ไม่มีตัวตนสุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ตัดจำหน่าย	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ตัดจำหน่าย	ยอดปลายงวด	
ลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์	1,544.82	61.42	3.04	1,603.20	486.47	136.84	3.04	620.27	982.93
	1,544.82	61.42	3.04	1,603.20	486.47	136.84	3.04	620.27	982.93

8.11 สินทรัพย์อื่นสุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
ลูกหนี้รอดำเนินการบอกเลิกสัญญาโครงการ CBS	756.69	756.69
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าลูกหนี้รอดำเนินการบอกเลิกสัญญาโครงการ CBS	(756.69)	(756.69)
ลูกหนี้อื่น	377.45	616.61
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าลูกหนี้รอการชดใช้	(86.35)	(47.42)
	291.10	569.19
ดอกเบี้ยเงินฝากจ่ายล่วงหน้า	179.65	244.81
ดอกเบี้ยค้างรับเงินลงทุน	338.54	308.23
เงินมัดจำ	18.76	16.69
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	23.26	25.95
ค่าใช้จ่ายรอตัดจ่าย	12.10	33.73
พัสดुकคงคลัง	2.09	3.06
รายได้ค้างรับ - ค่าบริการโครงการอื่น ๆ	17.17	14.29
น้ำมันเชื้อเพลิง	0.09	0.22
สิทธิการเช่าสุทธิ	10.86	11.67
รวมสินทรัพย์อื่นสุทธิ	893.62	1,227.84

8.11 สินทรัพย์อื่นสุทธิ (ต่อ)

สิทธิการเช่าสุทธิ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 จำนวน 10.86 ล้านบาท และ 11.67 ล้านบาท ตามลำดับ ได้หัก
รายการสิทธิการเช่าตัดบัญชี จำนวน 7.23 ล้านบาท และ 6.41 ล้านบาท ตามลำดับ

ธ.ก.ส. ได้บันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าลูกหนี้หรือดำเนินการบอกเลิกสัญญาโครงการ CBS จำนวน 756.69 ล้านบาท เนื่องจาก
ระบบ CBS ไม่สามารถใช้งานได้และ ธ.ก.ส. ได้บอกเลิกสัญญา ปัจจุบันอยู่ระหว่างอุทธรณ์เรียกชดเชยมูลค่าทรัพย์สินตามโครงการ
จากคู่สัญญา นอกจากนี้ได้บันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าลูกหนี้อื่นสำหรับลูกหนี้หรือการสอบสวนที่ไม่เคลื่อนไหวเป็นเวลาเกินกว่า 1 ปี
และลูกหนี้หรือการชดเชยทั้งหมดจำนวน ในอัตราร้อยละ 100 จำนวน 86.35 ล้านบาท

8.12 เงินรับฝาก

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
จ่ายคืนเมื่อทวงถาม	2,506.81	2,317.91
ออมทรัพย์	905,457.04	900,599.84
จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา		
- ไม่ถึง 6 เดือน	84,099.68	87,723.67
- 6 เดือนไม่ถึง 1 ปี	61,419.99	55,807.34
- 1 ปีขึ้นไป	23,171.62	15,836.21
บัตรเงินฝากทวีสิน	234,288.47	171,671.35
รวมเงินรับฝาก	<u>1,310,943.61</u>	<u>1,233,956.32</u>

8.13 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท					
	<u>31 มีนาคม 2559</u>			<u>31 มีนาคม 2558</u>		
	<u>เมื่อทวงถาม</u>	<u>มีระยะเวลา</u>	<u>รวม</u>	<u>เมื่อทวงถาม</u>	<u>มีระยะเวลา</u>	<u>รวม</u>
ธนาคารแห่งประเทศไทย	-	16,562.04	16,562.04	-	19,296.22	19,296.22
ธนาคารพาณิชย์	-	5,725.00	5,725.00	-	3,500.00	3,500.00
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	350.00	3,750.62	4,100.62	-	4,184.82	4,184.82
สถาบันการเงินอื่น	-	1,100.00	1,100.00	625.00	1,355.00	1,980.00
รวมทั้งสิ้น	<u>350.00</u>	<u>27,137.66</u>	<u>27,487.66</u>	<u>625.00</u>	<u>28,336.04</u>	<u>28,961.04</u>

31

8.14 ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559			31 มีนาคม 2558		
	กำหนดชำระ	กำหนดชำระ	รวม	กำหนดชำระ	กำหนดชำระ	รวม
	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี		ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี	
เงินกู้ในประเทศ	2,001.67	14,010.00	16,011.67	1,001.67	16,011.66	17,013.33
เงินกู้ต่างประเทศ						
เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JBIC)	279.27	407.82	687.09	319.28	687.09	1,006.37
รวมตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	2,280.94	14,417.82	16,698.76	1,320.95	16,698.75	18,019.70

เงินกู้ในประเทศ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 จำนวน 16,011.67 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินกู้จากกระทรวงการคลัง จำนวน 11.67 ล้านบาท และออกพันธบัตร ธ.ก.ส. จำนวน 9 ครั้ง รวมจำนวน 16,000 ล้านบาท มีรายละเอียด ดังนี้

1. เงินกู้จากกระทรวงการคลัง (งบประมาณรายจ่ายปี 2516) เป็นเงินกู้เพื่อให้เกษตรกรตามโครงการสินเชื่อการเกษตร ระยะยาว วงเงิน 50 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี คงเหลือจำนวน 11.67 ล้านบาท โดยมีกำหนดชำระคืนต้นเงินกู้ ทุกวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี ปีละ 1.66 ล้านบาท โดยมีกำหนดชำระงวดสุดท้ายวันที่ 31 ธันวาคม 2565

2. การออกพันธบัตร ธ.ก.ส. จำนวน 9 ครั้ง รวมจำนวน 16,000 ล้านบาท ชำระดอกเบี้ย ทุก 6 เดือน สำหรับต้นเงินชำระ ครั้งเดียวเมื่อครบกำหนด รายละเอียดดังนี้

ครั้งที่/ปี	อายุพันธบัตร (ปี)	อัตราดอกเบี้ย % (ต่อปี)	ครบกำหนดชำระ	จำนวนเงิน
2/2552	8	3.97	5 กุมภาพันธ์ 2560	1,000.00
3/2552	10	4.29	5 กุมภาพันธ์ 2562	1,000.00
6/2552	10	4.29	19 กุมภาพันธ์ 2562	1,000.00
8/2552	7	4.20	25 กันยายน 2559	1,000.00
9/2552	8	4.25	25 กันยายน 2560	1,000.00
10/2552	9	4.29	25 กันยายน 2561	1,000.00
11/2556	10	4.13	1 สิงหาคม 2566	1,000.00
12/2556	7	4.05	15 สิงหาคม 2563	1,000.00
17/2556	10	4.49	30 สิงหาคม 2566	8,000.00
รวม				16,000.00

เงินกู้ต่างประเทศ เป็นเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JBIC) ครั้งที่ 8 - 13 จำนวน 6 สัญญา ธ.ก.ส. ได้นำไปขายฝากกับธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งจำนวน ยอดเงินกู้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 จำนวน 2,749.66 ล้านบาท เป็นเงินบาท จำนวน 687.09 ล้านบาท

8.15 หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	149.64	240.13
บวก ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่ารอดตัดบัญชี	1.74	7.91
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามสัญญาเช่ารอดตัดบัญชี	10.36	25.82
รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	161.74	273.86

8.16 เจ้าหนี้กองทุนธนาคาร

หน่วย : ล้านบาท

เจ้าหนี้กองทุน	31 มีนาคม 2559			31 มีนาคม 2558				
	ยอดยกมา 1 เม.ย.58	รับ	จ่าย	คงเหลือ	ยอดยกมา 1 เม.ย.57	รับ	จ่าย	คงเหลือ
- สนับสนุนการวิจัย	82.86	-	(24.17)	58.69	115.54	-	(32.68)	82.86
- สนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า	653.01	-	(57.54)	595.47	765.38	-	(112.37)	653.01
- เพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	111.00	-	(111.00)	-
- บรรเทาความเดือดร้อน ผู้ประสบภัย ธรรมชาติและภัยพิบัติ	413.67	-	(94.14)	319.53	510.86	-	(97.19)	413.67
รวมเจ้าหนี้กองทุนธนาคาร	1,149.54	-	(175.85)	973.69	1,502.78	-	(353.24)	1,149.54
หัก สมทบเข้ากองทุนช่วยเหลือชาวนา	-	-	-	-	(100.00)	-	-	(100.00)
บวก รับคืนจากกองทุนช่วยเหลือชาวนา	-	-	-	-	-	100.00	-	100.00
ยอดคงเหลือเจ้าหนี้กองทุนธนาคาร	1,149.54	-	(175.85)	973.69	1,402.78	100.00	(353.24)	1,149.54

เจ้าหนี้กองทุนธนาคาร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 จำนวน 973.69 ล้านบาท และ 1,149.54 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นยอดคงเหลือของเงินสมทบเข้ากองทุนต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ได้มีมติเห็นชอบหลักการจัดสรรเงินจากรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย เพื่อสมทบกองทุนสนับสนุนการวิจัย กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า กองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม กองทุนบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ ในอัตราไม่เกินร้อยละ 20 ของรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายโดยพิจารณาตามผลประกอบการและความเหมาะสมในแต่ละปี โดย ธ.ก.ส. บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในปีที่จัดสรรเงินสมทบคู่กับบัญชีเจ้าหนี้กองทุนธนาคาร และเมื่อมีการจ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกองทุนจะบันทึกลดยอดเจ้าหนี้กองทุนธนาคารโดยตรง ซึ่งต่อมาคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ 11/2557 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2557 ยุติการจัดสรรรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายเพื่อสมทบเข้ากองทุนต่าง ๆ ของ ธ.ก.ส. โดยให้แต่ละกองทุนตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเบิกจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ สำหรับเงินคงเหลือของกองทุนต่าง ๆ จะเบิกจ่ายตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกองทุนจนหมดโดยไม่จัดสรรรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายเพื่อสมทบเข้ากองทุนเพิ่ม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559 ธ.ก.ส. ไม่ได้จัดสรรเงินสมทบเข้ากองทุนเพิ่ม แต่มีการจ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกองทุน รวมจำนวน 175.85 ล้านบาท โดยบันทึกลดยอดเจ้าหนี้กองทุนธนาคารโดยตรงทั้งจำนวน เว้นแต่กองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมซึ่งตัดจ่ายจากเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายของ ธ.ก.ส.

32

8.17 เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร

		หน่วย : ล้านบาท	
	หมายเหตุ	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552	8.17.1	0.72	764.10
เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555	8.17.2	310.91	5,580.58
เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556	8.17.3	1,090.73	579.28
เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557	8.17.4	772.91	-
รวมเจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร		2,175.27	6,923.96

8.17.1 เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 แสดงยอดคงเหลือ จำนวน 0.72 ล้านบาท และ 764.10 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคารคงเหลือของโครงการ บันทึกรวมในงบการเงินของ ธ.ก.ส. ดังนี้

		หน่วย : ล้านบาท	
		31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
สินทรัพย์			
เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หมายเหตุ 8.1)		0.72	764.10
หนี้สิน			
เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 ประกอบด้วย			
- เงินกู้ Term Loan เหลือจ่าย (หมายเหตุ 8.33)		0.65	95.64
- เงินชดเชยจากรัฐบาล		0.07	668.46
รวม		0.72	764.10
โดยมีรายการเคลื่อนไหวระหว่างงวด ดังนี้			

		หน่วย : ล้านบาท	
		31 มีนาคม 2559	
ยอดยกมา 1 เมษายน 2558		764.10	
บวก รับเงินกู้ Term Loan		25,768.90	
รับเงินจากการระบายข้าวและมันสำปะหลัง		10.81	
รับเงินงบประมาณ		350.95	
รับงบประมาณจากโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555		0.50	
รวม		26,895.26	
หัก โอนไปโครงการพักชำระหนี้ ปี 2555		(318.89)	
จ่ายชำระต้นเงินและดอกเบี้ย		(26,575.65)	
ยอดคงเหลือ		0.72	

8.17.2 เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 แสดงยอดคงเหลือ จํานวน 310.91 ล้านบาท และ 5,580.58 ล้านบาท ตามลำดับ ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคาร คงเหลือของโครงการ บันทึกรวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส. ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
สินทรัพย์		
เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หมายเหตุ 8.1)	<u>310.91</u>	<u>5,580.58</u>
หนี้สิน		
เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ประกอบด้วย		
- เงินชดเชยจากรัฐบาล	<u>310.91</u>	<u>5,580.58</u>
รวม	<u>310.91</u>	<u>5,580.58</u>
โดยมีรายการเคลื่อนไหวระหว่างงวด ดังนี้		

	หน่วย : ล้านบาท
	<u>31 มีนาคม 2559</u>
ยอดยกมา 1 เมษายน 2558	5,580.58
บวก รับงบประมาณปีบัญชี 2558	3,169.00
รับงบประมาณปีบัญชี 2559	3,000.00
รับงบประมาณจากโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556	160.00
รวม	<u>11,909.58</u>
หัก โอนไปโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี 2552/2553	(498.21)
โอนไปโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี 2553/2554	(351.03)
โอนไปโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ข้าวเปลือกนาปรัง ปี 2552	(517.21)
โอนไปโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552	(0.50)
โอนไปโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557	(1,763.06)
โอนไปโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2557/2558	(11.56)
โอนไปโครงการพักชำระหนี้ ปี 2555	(2,502.89)
ตัดลูกหนี้ชดเชยต้นทุนเงิน	(1,133.91)
จ่ายชำระดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม	(4,820.30)
ยอดคงเหลือ	<u>310.91</u>

3๑.

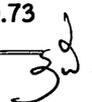
8.17.3 เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556 แสดงยอดคงเหลือ จำนวน 1,090.73 ล้านบาท และ 579.28 ล้านบาท ตามลำดับ ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคาร คงเหลือของโครงการ บันทึกรวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส. ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
สินทรัพย์		
เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หมายเหตุ 8.1)	<u>1,090.73</u>	<u>579.28</u>
หนี้สิน		
เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556 ประกอบด้วย		
- เงินชดเชยจากรัฐบาล	<u>1,090.73</u>	<u>579.28</u>
รวม	<u>1,090.73</u>	<u>579.28</u>

โดยมีรายการเคลื่อนไหวระหว่างงวด ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
	<u>31 มีนาคม 2559</u>
ยอดยกมา 1 เมษายน 2558	579.28
<u>บวก</u> รับงบประมาณปีบัญชี 2558	4,100.00
รับงบประมาณปีบัญชี 2559	4,900.00
รวม	<u>9,579.28</u>
<u>หัก</u> โอนไปโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี 2552/2553	(306.50)
โอนไปโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555	(160.00)
โอนไปโครงการชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2557/2558	(429.08)
ตัดลูกหนี้รอการชดเชยต้นทุนเงินและค่าบริการ	(896.77)
จ่ายชำระดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม	(6,696.17)
ผลขาดทุนและค่าใช้จ่ายในการระบายข้าว	(0.03)
ยอดคงเหลือ	<u><u>1,090.73</u></u>

8.17.4 เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557 แสดงยอดคงเหลือ จำนวน 772.91 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคารคงเหลือของโครงการ บันทึกรวมในงบการเงินของ ธ.ก.ส. ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
สินทรัพย์		
เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หมายเหตุ 8.1)	<u>772.91</u>	<u>-</u>
หนี้สิน		
เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557 ประกอบด้วย		
- เงินชดเชยจากรัฐบาล	<u>772.91</u>	<u>-</u>
รวม	<u>772.91</u>	<u>-</u>
โดยมีรายการเคลื่อนไหวระหว่างงวด ดังนี้		
		หน่วย : ล้านบาท
		<u>31 มีนาคม 2559</u>
ยอดยกมา 1 เมษายน 2558		-
บวก รับงบประมาณปีบัญชี 2559		2,200.00
รับงบประมาณจากโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555		<u>1,763.06</u>
รวม		3,963.06
หัก ตัดลูกหนี้รอการชดเชยต้นทุนเงินและค่าบริการ		(1,484.70)
จ่ายชำระดอกเบี้ย		<u>(1,705.45)</u>
ยอดคงเหลือ		<u>772.91</u>

8.18 ประมาณการหนี้สิน ประกอบด้วย

		หน่วย : ล้านบาท	
	หมายเหตุ	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์พนักงาน	8.18.1	5,812.84	5,284.90
กองทุนบำเหน็จ	8.18.2	266.52	269.31
รวม		<u>6,079.36</u>	<u>5,554.21</u>

8.18.1 ภาวะผูกพันตามโครงการผลประโยชน์พนักงาน

หน่วย : ล้านบาท

โครงการผลประโยชน์พนักงาน	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
ยอดยกมา	5,284.90	4,960.62
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	410.51	467.33
ต้นทุนดอกเบี้ย	211.40	198.42
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างปี	(447.96)	(384.53)
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	353.99	43.06
รวมภาวะผูกพันตามโครงการผลประโยชน์พนักงาน	5,812.84	5,284.90

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย จำนวน 353.99 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการปรับฐานเงินเดือนพนักงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2555 เห็นชอบการปรับปรุงค่าตอบแทนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการ ธ.ก.ส. มีมติเห็นชอบการปรับปรุงค่าตอบแทนดังกล่าวในคราวประชุมคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ครั้งที่ 9/2558 เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2558

ข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย มีดังนี้

	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
อัตราการขึ้นเงินเดือนเฉลี่ย	7.50%	7.50%
อัตราการลาออกเฉลี่ย	0.25%	0.26%
อัตราการคิดลดเฉลี่ย	4.00%	4.00%
เกษียณอายุ	60 ปี	60 ปี

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการผลประโยชน์พนักงาน มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่อาจเป็นไปได้	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
อัตราการคิดลดเฉลี่ย		
เพิ่มขึ้น 1%	(46.22)	(39.99)
ลดลง 1%	57.74	49.54
อัตราการขึ้นเงินเดือนเฉลี่ย		
เพิ่มขึ้น 1%	58.33	50.17
ลดลง 1%	(47.65)	(41.31)
อัตราการลาออกเฉลี่ย		
เพิ่มขึ้น 1%	(48.70)	(42.16)
ลดลง 1%	60.23	51.70

8.18.1 ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระผลประโยชน์

หน่วย : ปี

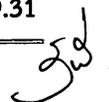
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
ระยะเวลาการจ่ายชำระผลประโยชน์ที่เฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	11.86	11.41
		หน่วย : ล้านบาท
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะจ่ายชำระภายใน 12 เดือน	175.60	132.95
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 1 ปี ถึง 2 ปี	211.67	194.57
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 2 ปี ถึง 5 ปี	849.00	777.50
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 5 ปี ถึง 10 ปี	1,544.54	1,387.02
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 10 ปี ถึง 15 ปี	1,556.51	1,519.87
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 15 ปี ถึง 25 ปี	1,039.69	1,068.87
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 25 ปี ถึง 35 ปี	434.17	203.20
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 35 ปี ถึง 45 ปี	1.66	0.92

8.18.2 กองทุนบำเหน็จ

เงินกองทุนบำเหน็จ เป็นเงินที่กักไว้ตามข้อบังคับ ธ.ก.ส. ฉบับที่ 29 ว่าด้วยเงินบำเหน็จ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกันเงินไว้จ่ายให้กับพนักงานครั้งเดียวเมื่อออกจากงานหรือจ่ายให้แก่ทายาทของพนักงานในกรณีที่พนักงานเสียชีวิต เงินกองทุนบำเหน็จมีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
ยอดยกมา	269.31	278.74
รับสมทบระหว่างปี	11.49	11.36
จ่ายบำเหน็จและโอนไปสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	(14.28)	(20.79)
รวมกองทุนบำเหน็จ	<u>266.52</u>	<u>269.31</u>

8.19 หนี้สินอื่น

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
แคชเชียร์เช็ค และเช็คของขวัญ	657.45	671.03
เงินประกัน	34.22	31.15
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	5,941.95	5,260.78
สำรองกองทุนประกันภัย	68.28	68.42
เจ้าหนี้ออกรายจ่ายค้ำประกันชีวิตลูกค้าชั้นดี	670.24	1,161.03
เจ้าหนี้เงินชดเชยโครงการนโยบายรัฐ	683.33	2,155.40
ค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย	113.69	494.81
เงินสำรองสงเคราะห์ชีวิต (หมายเหตุ 3.17)	2,555.13	473.15
เจ้าหนี้อื่น	3,817.23	4,581.99
รวมหนี้สินอื่น	14,541.52	14,897.76

เจ้าหนี้อื่น จำนวน 3,817.23 ล้านบาท เป็นเจ้าหนี้ออกรายจ่ายค้ำประกันหรือจ่ายคืนให้ส่วนราชการ จำนวน 1,333.18 ล้านบาท เจ้าหนี้และบุคคลภายนอก จำนวน 2,100.87 ล้านบาท และอื่น ๆ จำนวน 383.18 ล้านบาท

8.20 ทุนเรือนหุ้น

	31 มีนาคม 2559		31 มีนาคม 2558	
	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
หุ้นสามัญ				
กระทรวงการคลัง	558,207,513	55,820.75	558,207,513	55,820.75
สถาบันเกษตรกร	1,034,505	103.45	1,012,855	101.29
เอกชน	211,367	21.14	195,775	19.58
รวม	559,453,385	55,945.34	559,416,143	55,941.62
หุ้นบุริมสิทธิ				
เอกชน	1,070	0.11	1,134	0.11
รวม	1,070	0.11	1,134	0.11
รวมทุนเรือนหุ้น	559,454,455	55,945.45	559,417,277	55,941.73

หุ้นสามัญ เพิ่มขึ้นระหว่างงวด จำนวน 37,242 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท เป็นเงิน 3.72 ล้านบาท ประกอบด้วย สถาบันเกษตรกร ซื้อหุ้นเพิ่ม จำนวน 21,650 หุ้น เป็นเงิน 2.16 ล้านบาท และเอกชนทั่วไป ซื้อหุ้นเพิ่ม จำนวน 15,592 หุ้น เป็นเงิน 1.56 ล้านบาท เป็นหุ้นสามัญที่ออกและเรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว จำนวน 559,453,385 หุ้น เป็นเงิน 55,945.34 ล้านบาท (กระทรวงการคลังถือหุ้นร้อยละ 99.78)

หุ้นบุริมสิทธิ เป็นหุ้นที่ครบกำหนดไถ่ถอนแล้วทั้งจำนวน เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2549 ซึ่งในระหว่างงวดมีผู้ถือหุ้นไถ่ถอนหุ้นคืน จำนวน 64 หุ้น เป็นเงิน 6,400 บาท

8.21 การจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผล

ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่ กค 0819.1/ล.297 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2558 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. จัดสรรกำไรสุทธิ ประจำปีบัญชี 2557 จำนวน 10,049.10 ล้านบาท และตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่ กค 0819.1/ล.171 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2557 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. จัดสรรกำไรสุทธิ ประจำปีบัญชี 2556 จำนวน 7,570.91 ล้านบาท ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>กำไรปีบัญชี 2557</u>	<u>กำไรปีบัญชี 2556</u>
โบนัสกรรมการ	2.73	3.26
โบนัสพนักงาน	4,633.73	4,336.05
เงินปันผลหุ้นสามัญ	3,602.64	2,151.60
สำรองตามกฎหมาย	1,810.00	1,080.00

เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2558 ที่ประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้นประจำปี 2557 ได้มีมติอนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับผลประกอบการปี 2557 ในอัตราหุ้นละ 6.44 บาท คิดเป็นจำนวนเงิน 3,602.64 ล้านบาท เป็นของกระทรวงการคลังจำนวน 558,207,513 หุ้น เป็นเงิน 3,594.86 ล้านบาท ซึ่งเดิมกระทรวงการคลังจะนำเงินปันผลที่ได้รับซื้อหุ้นเพิ่มทุนทั้งจำนวนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2535 แต่งวดนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2558 เห็นชอบหลักการจ่ายปันผลของกระทรวงการคลัง ให้เป็นการจ่ายเงินปันผลในลักษณะเงินนำส่งคลังเช่นเดียวกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่น จึงได้นำส่งเงินปันผลให้กระทรวงการคลัง จำนวน 3,594.86 ล้านบาทแล้ว เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2558

ตามพระราชบัญญัติ ธ.ก.ส. กำหนดให้ทุกคราวที่ ธ.ก.ส. จ่ายเงินปันผลให้จัดสรรกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่จ่าย เมื่อสำรองมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วหรือมากกว่า ธ.ก.ส. จะงดการจัดสรรหรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้ ซึ่งในงวดนี้ได้จัดสรรกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรองตามกฎหมายแล้ว จำนวน 1,810 ล้านบาท

8.22 ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

8.22.1 ภาวะผูกพัน

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
การค้าประกันการกู้ยืมเงิน	0.10	0.39
ภาวะผูกพันอื่น		
การค้าประกันการทำงาน	3.02	8.50
การค้าประกันสัญญาจ้างต่าง ๆ	4,701.33	4,382.10
การค้าประกันการใช้กระแสไฟฟ้า น้ำประปา	24.47	32.06
การค้าประกันสัญญาซื้อขาย	33.28	39.40
การค้าประกันการรับจัดบริการขนส่งในกิจการฮัจญ์	0.03	0.03
ภาวะผูกพันนี้จองซื้อ/ขาย Forward	-	6.57
ภาวะผูกพันนี้จากการเปิด L/C	21.08	9.10
รวมภาวะผูกพัน	<u>4,783.31</u>	<u>4,478.15</u>

39

8.22.2 หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ธ.ก.ส. มีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องคดีร้ายที่สำคัญ จำนวน 2,784.52 ล้านบาท คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ซึ่งเมื่อคดีถึงที่สุด ธ.ก.ส. คาดว่าจะไม่มีผลกระทบต่อฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. อย่างมีสาระสำคัญ

8.23 ภาระผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร

หน่วย : ล้านบาท

ภาระผูกพัน	หมายเหตุ	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
โครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552	8.23.1	25,768.90	25,874.71
โครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555	8.23.2	143,887.00	171,129.78
โครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556	8.23.3	190,013.48	202,395.20
โครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557	8.23.4	86,475.02	86,475.02
รวมภาระผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร		446,144.40	485,874.71

8.23.1 ภาระผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552

เป็นภาระผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันจากการดำเนินงานตามโครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 ซึ่งในการจัดหาเงินเพื่อดำเนินโครงการตามนโยบายรัฐบาล ธ.ก.ส. ได้ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน โดยกระทรวงการคลังค้ำประกันและรัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งหมด (หมายเหตุ 8.33) ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2552 ให้ ธ.ก.ส. สามารถดำเนินการบริหารหนี้ด้วยการ Refinance หรือ Roll over หรือ Prepayment ธ.ก.ส. จึงดำเนินการกู้ Term Loan เพื่อชำระตั๋วสัญญาใช้เงิน โดยปัจจุบันเป็นเงินกู้ Term Loan ครั้งที่ 16 ระยะเวลาครบกำหนดไม่เกิน วันที่ 28 มกราคม 2561 อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้น ตลาดกรุงเทพ (Bangkok Interbank Offered Rate : BIBOR) ระยะเวลา 6 เดือน บวกส่วนต่าง (Spread) ตามการประมูล

การกู้เงินเพื่อดำเนินงานตามโครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 คงเหลือ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
บมจ. ธนาคารกรุงไทย	9,461.10	4,462.00
ธนาคารออมสิน	-	16,919.30
บมจ. ธนาคารกรุงเทพ	5,000.00	4,493.41
บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์	2,352.80	-
บมจ. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	8,955.00	-
รวมภาระผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552	25,768.90	25,874.71

8.23.2 ภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555

เป็นภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันจากการดำเนินงานตามโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2554 ให้ ธ.ก.ส. กู้เงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียน สำหรับโครงการรับจํานำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2554/2555 ภายในวงเงินไม่เกิน 269,160 ล้านบาท โดยกระทรวงการคลังค้ำประกันและรัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งหมด

การกู้เงินเพื่อดำเนินงานตามโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 คงเหลือ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
เงินกู้ Term Loan	38,912.00	68,554.78
พันธบัตร	104,975.00	102,575.00
รวมภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555	<u>143,887.00</u>	<u>171,129.78</u>

8.23.3 ภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556

เป็นภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันจากการดำเนินงานตามโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556 ต่อเนื่องจากโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2555 (ครั้งที่ 1) และวันที่ 31 มีนาคม 2556 (ครั้งที่ 2) ให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการโครงการรับจํานำข้าวเปลือกนาปี จำนวน 22 ล้านตัน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2555 เป็นต้นไป และอนุมัติวงเงินเพื่อการดำเนินโครงการดังกล่าว (ครั้งที่ 1) เป็นเงิน 240,000 ล้านบาท โดยเป็นวงเงินสินเชื่อเพิ่มเติม จำนวนไม่เกิน 150,000 ล้านบาท เมื่อรวมกับวงเงินที่คณะรัฐมนตรีมีมติไว้ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2554 จำนวน 269,160 ล้านบาท จะต้องไม่เกินกรอบวงเงินจำนวน 410,000 ล้านบาท ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติไว้ เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2554 (หมายเหตุ 8.34) และวงเงินสำหรับการดำเนินการโครงการดังกล่าว (ครั้งที่ 2) จำนวน 105,000 ล้านบาท ในการดำเนินโครงการคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ ธ.ก.ส. กู้เงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับโครงการรับจํานำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/2556 โดยกระทรวงการคลังค้ำประกันและรัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งหมด

การกู้เงินเพื่อดำเนินงานตามโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556 คงเหลือ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
เงินกู้ Term Loan	30,000.00	12,381.72
พันธบัตร	160,013.48	190,013.48
รวมภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556	<u>190,013.48</u>	<u>202,395.20</u>

31

8.23.4 ภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557

เป็นภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันจากการดำเนินงานตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต 2556/2557 ตามที่คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ได้มีหนังสือที่ คสช (สล)/1 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2557 ให้ ธ.ก.ส. กู้เงินในวงเงินไม่เกิน 92,431 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต 2556/2557 จากสถาบันการเงินต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งให้ ธ.ก.ส. กู้เงินเพื่อใช้สำหรับ Refinance หรือ Roll over หรือ Prepayment โดยกระทรวงการคลัง ค้ำประกันและรัฐบาลรับประกันชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งหมด ทั้งนี้ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณาการกู้เงิน วิธีการกู้เงิน เงื่อนไข และรายละเอียดต่าง ๆ ของการกู้เงินและการค้ำประกันเงินกู้ให้ ธ.ก.ส. รวมทั้งการบริหารจัดการหนี้ร่วมกับ ธ.ก.ส. จนกว่าจะมีการชำระคืนเสร็จสิ้น

การกู้เงินเพื่อดำเนินงานตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557 คงเหลือ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
ธนาคารออมสิน	70,000.00	70,000.00
บมจ. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	10,000.00	10,000.00
ธนาคารแห่งประเทศไทย มิตรชุบิชิ	6,475.02	6,475.02
รวมภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557	<u>86,475.02</u>	<u>86,475.02</u>

8.24 รายได้ดอกเบี้ย

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	2,265.15	2,600.26
พันธบัตรรัฐบาลและตั๋วเงินสถาบันการเงิน	1,587.88	1,851.82
เงินให้สินเชื่อ (หมายเหตุ 8.25)	64,345.03	58,829.57
เงินชดเชยต้นทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ (หมายเหตุ 8.26)	6,201.66	6,415.67
เงินกู้เคหะสงเคราะห์	100.37	97.22
รวมรายได้ดอกเบี้ย	<u>74,500.09</u>	<u>69,794.54</u>

31.

8.25 รายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้เกษตรกร สถาบัน และนิติบุคคล	62,302.02	49,209.36
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้นโยบายรัฐ	5.34	11.44
รายได้ดอกเบี้ยบัตรสินเชื่อเกษตรกร	1,656.54	1,307.01
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารชุมชน	43.41	57.77
รายได้ดอกเบี้ยตัวเงินซื้อลด	24.44	23.11
รายได้ดอกเบี้ยอิสลามขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อสุทธิ	100.59	70.93
รายได้เงินชดเชยพักชำระหนี้	856.10	2,735.23
รายได้เงินชดเชยอุทกภัย	7.27	5,016.61
รายได้เงินชดเชยจัดซื้อรถตัดอ้อย	18.25	27.60
รายได้เงินชดเชยลดต้นทุนการผลิตข้าว ปี 2557/2558	136.93	261.86
รายได้เงินชดเชยสถาบันเกษตรกรรวบรวมและแปรรูปข้าว ปี 2557/2558	71.38	77.22
รายได้เงินชดเชยสถาบันโครงการรวบรวมและแปรรูปยาง ปี 2557/2558	89.05	24.76
รายได้เงินชดเชยโครงการสวนยางรายย่อยประกอบอาชีพเสริม	199.32	5.78
รายได้เงินชดเชยโครงการสนับสนุนสินเชื่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	195.93	-
รายได้เงินชดเชยโครงการภัยแล้ง 24 เดือน แก่เกษตรกร 22 จังหวัด	339.26	-
รายได้เงินชดเชยโครงการลดดอกเบี้ยเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายผลิตข้าว ปี 2558/2559	492.40	-
รายได้โครงการนโยบายรัฐอื่น ๆ	55.54	0.89
หัก คืนรายได้ดอกเบี้ยโครงการชำระดีมีคืน	(2,248.74)	-
รวมรายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ	64,345.03	58,829.57

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559 รายได้ดอกเบี้ยโครงการชำระดีมีคืน จำนวน 2,248.74 ล้านบาท เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ครั้งที่ 14/2558 เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2558 เห็นชอบให้ ธ.ก.ส. ดำเนินโครงการคืนดอกเบี้ยให้เกษตรกร (ชำระดีมีคืน) โดยคืนดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร ในอัตราร้อยละ 3 - 5 ของดอกเบี้ยที่ส่งชำระตามชั้นลูกค้าให้แก่ลูกค้าที่มาชำระหนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2558 - 31 มีนาคม 2559 เพื่อสนับสนุนให้ลูกค้ามีวินัยทางการเงิน

8.26 รายได้ขาดเขตเงินทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558
โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551 - 2553	1,043.37	1,131.39
โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555	1,133.91	888.82
โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556	896.77	1,249.91
โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557	1,484.70	1,912.33
โครงการประกันรายได้เกษตรกร	750.75	825.36
โครงการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2555/2556	-	0.22
โครงการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ปีการผลิต 2557/2558	464.62	306.06
โครงการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง ปีการผลิต 2557/2558	97.49	41.16
โครงการสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง	216.64	37.33
โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2557/2558	70.84	22.37
โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2558/2559	21.80	-
โครงการสร้างความเข้มแข็งเกษตรกรชาวสวนยาง ปีการผลิต 2558/2559	18.22	-
โครงการนโยบายรัฐอื่น ๆ	2.55	0.72
รวมรายได้ขาดเขตเงินทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ	6,201.66	6,415.67

รายได้ขาดเขตเงินทุนเงินโครงการนโยบายรัฐ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 จำนวนเงิน 6,201.66 ล้านบาท และ 6,415.67 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นรายได้จากการดำเนินโครงการตามที่คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) มีมติมอบหมายให้ ธ.ก.ส. จัดหาเงินมาใช้ดำเนินโครงการ โดยรัฐบาลจะชดเชยต้นทุนเงินให้กับ ธ.ก.ส. ในอัตราที่กำหนด ตามระยะเวลาของแต่ละโครงการ และในกรณีระยะเวลาโครงการสิ้นสุดลง หากมีต้นทุนที่รัฐบาลต้องชดเชยให้กับ ธ.ก.ส. คงเหลืออยู่จะรับรู้รายได้ต่อไปจนกว่ารัฐบาลจะชำระต้นเงินเสร็จสิ้น สำหรับโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557 รัฐบาลจะชดเชยต้นทุนเงินให้กับ ธ.ก.ส. ในอัตรา FDR+1

31.

8.27 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
เงินรับฝาก	21,561.95	20,759.06
เงินนำส่งกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	1,665.25	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	235.99	155.86
เงินกู้ยืม	756.41	876.11
อื่น ๆ	0.48	0.51
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	<u>24,220.08</u>	<u>21,791.54</u>

8.28 รายได้เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556	-	5.29
โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557	-	1,130.45
โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2557/2558	122.92	28.64
โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2558/2559	26.70	-
โครงการนโยบายรัฐอื่น ๆ	122.15	117.35
รวมรายได้เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ	<u>271.77</u>	<u>1,281.73</u>

8.29 รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
รายได้ตลาดกลางและฉางข้าว	-	0.38
รายได้ค่าฤชาธรรมเนียม	11.21	9.49
กำไรจากการขายทรัพย์สิน	69.09	103.84
รายได้เงินลงทุน	2.24	0.24
รายได้เงินสงเคราะห์ชีวิตรับสุทธิ	2,747.94	824.31
รายได้เบ็ดเตล็ด	200.14	132.09
รวมรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	<u>3,030.62</u>	<u>1,070.35</u>

8.30 หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า

	ค่าเมื่อหนี้สงสัยจะสูญ		หนี้สงสัยจะสูญ
	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558	31 มีนาคม 2559
เกษตรกร - เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และนิติบุคคล	102,684.90	88,317.81	14,367.09
- ลูกหนี้ที่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูฯ	30,613.97	33,230.90	(2,616.93)
- ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	67,413.15	49,957.77	17,455.38
- ไร่หนี้เงินกู้	519.99	589.44	(69.45)
- ลูกหนี้ที่ประสบภัยธรรมชาติ	12,091.72	21,468.51	(9,376.79)
- โครงการพักชำระหนี้	4,609.09	6,387.02	(1,777.93)
- ลูกหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	3,599.88	2,866.91	732.97
รวม	221,532.70	202,818.36	18,714.34
ลูกหนี้อีสลามขายเข้าซื้อค่างชำระ	671.63	758.88	(87.25)
ลูกหนี้ตัวเงินซื้อลด	2.47	3.99	(1.52)
เงินให้กู้ยืมเบิกเกินบัญชี	584.75	210.47	374.28
ลูกหนี้เคหะสงเคราะห์	65.46	58.04	7.42
ลูกหนี้บรรเทาภาระหนี้สินพนักงาน	2.72	1.35	1.37
รวมทั้งสิ้น (หมายเหตุ 8.5)	222,859.73	203,851.09	19,008.64
หนี้สงสัยจะสูญรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน			(28.70)
หนี้สูญตัดบัญชี			539.18
ขาดทุนจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้			219.02
รวมหนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า			19,738.14

8.31 สัญญาเช่าระยะยาว

ช.ก.ส. มีภาระผูกพันตามสัญญาเช่าระยะยาว โดยมีส่วนที่ครบกำหนดชำระตามระยะเวลา นับตั้งแต่วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

สัญญาเช่า	31 มีนาคม 2559			รวม
	ไม่เกิน 1 ปี	ตั้งแต่ 1-5 ปี	เกิน 5 ปีขึ้นไป	
ที่ดินและ/หรืออาคาร	141.33	120.47	110.63	372.43
อุปกรณ์สำนักงาน	140.53	182.38	-	322.91
เช่ารถยนต์	342.84	757.02	-	1,099.86
รวมสัญญาเช่าระยะยาว	624.70	1,059.87	110.63	1,795.20

หน่วย : ล้านบาท

สัญญาเช่า	31 มีนาคม 2558			รวม
	ไม่เกิน 1 ปี	ตั้งแต่ 1-5 ปี	เกิน 5 ปีขึ้นไป	
ที่ดินและ/หรืออาคาร	124.93	102.29	22.08	249.30
อุปกรณ์สำนักงาน	113.04	110.84	-	223.88
เช่ารถยนต์	230.20	628.99	(0.04)	859.15
รวมสัญญาเช่าระยะยาว	468.17	842.12	22.04	1,332.33

8.32 ผลการดำเนินงาน การดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559 มีผลกำไรสุทธิ จำนวน 9,052.86 ล้านบาท ลดลงจากงวดก่อน จำนวน 1,314.94 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.68 ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับปีก่อนได้ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2559	31 มีนาคม 2558	เพิ่ม(ลด)	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ย	74,500.09	69,794.54	4,705.55	6.74
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	(24,220.08)	(21,791.54)	(2,428.54)	11.14
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	50,280.01	48,003.00	2,277.01	4.74
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	3,110.94	2,531.13	579.81	22.91
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	3,320.95	2,388.15	932.80	39.06
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น	(27,920.90)	(24,981.29)	(2,939.61)	11.77
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	(19,738.14)	(17,573.19)	(2,164.95)	12.32
กำไรสุทธิ	9,052.86	10,367.80	(1,314.94)	(12.68)

31

**8.33 การดำเนินโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 (แยกบัญชีและงบการเงินของโครงการ
ออกจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส.)**

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2552 โดยรัฐบาลจัดหาเงินทุนให้ ธ.ก.ส.

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 ให้ ธ.ก.ส. กู้เงินด้วยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินเป็นคราว ๆ ตามแผนการใช้จ่ายเงินของโครงการในวงเงินไม่เกิน 110,000 ล้านบาท โดยกระทรวงการคลังค้ำประกันและรัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง โดย ธ.ก.ส. แยกบัญชีและงบการเงินของโครงการออกจากการดำเนินงานปกติ เป็นบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA) และให้ผลการดำเนินโครงการดังกล่าวไม่นับรวมเป็นสินทรัพย์เสี่ยง ที่ใช้ในการคำนวณสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio : CAR) ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของ ธ.ก.ส.

ธ.ก.ส. ได้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินและเงินกู้ Term Loan เพื่อนำไปจ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกร ในโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ตามมติ ครม. ดังกล่าวข้างต้น เป็นภาระผูกพัน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 จำนวน 25,768.90 ล้านบาท และ 25,874.71 ล้านบาท (หมายเหตุ 8.23.1) โดยมีลูกหนี้จากการกู้ยืมเงินดังกล่าวคงเหลือในโครงการ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 จำนวน 25,768.25 ล้านบาท และ 25,779.07 ล้านบาท (ไม่รวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส.) ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2559</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
โครงการรับจํานําข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/2552	20,745.73	20,755.78
โครงการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการผลิต 2551/2552	3,846.92	3,846.92
โครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปีการผลิต 2551/2552	1,175.60	1,176.37
รวม	<u><u>25,768.25</u></u>	<u><u>25,779.07</u></u>

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 และ 2558 เงินกู้ที่เหลือจ่ายของโครงการฯ จำนวน 0.65 ล้านบาท และ จำนวน 95.64 ล้านบาท บันทึกอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส. บัญชีเงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน คู่กับบัญชีเจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 (หมายเหตุ 8.17.1)

8.34 การดำเนินโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557 ตามนโยบายของรัฐบาล (มิได้รวมบัญชีและงบการเงินของโครงการไว้ในงบการเงินปกติของ ธ.ก.ส.) โดยดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2554 วันที่ 22 พฤศจิกายน 2554 วันที่ 29 มีนาคม 2555 วันที่ 2 ตุลาคม 2555 วันที่ 31 มีนาคม 2556 วันที่ 10 มิถุนายน 2556 และวันที่ 3 กันยายน 2556

31

8.34 การดำเนินโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557 (ต่อ)

การดำเนินโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2554 กำหนดกรอบวงเงินเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนรับจํานําข้าวเปลือก รวมจํานวน 410,000 ล้านบาท เป็นเงินทุนของ ธ.ก.ส. จํานวน 90,000 ล้านบาท และเงินกู้จากสถาบันการเงินต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อใช้เป็นเงินทุนเวียนอีกจํานวน 320,000 ล้านบาท ซึ่งภายหลังคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2554 ปรับลดวงเงินกู้เหลือเพียง 269,160 ล้านบาท (หมายเหตุ 8.23.2) วงเงินหมุนเวียนที่ได้รับนอกจากใช้ในโครงการรับจํานําข้าวเปลือกแล้ว คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2555 ให้นำไปใช้ในโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง และโครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายางด้วย

เมื่อระยะเวลาโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 สิ้นสุดลงแล้ว คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินโครงการรับจํานําข้าวเปลือกต่อในปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557 ตามมติเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2555 และวันที่ 3 กันยายน 2556 ตามลำดับ ทั้งนี้กรอบวงเงินสินเชื่อเพื่อใช้หมุนเวียนในโครงการสำหรับปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557 ต้องไม่เกิน 410,000 ล้านบาท และเงินทุนของ ธ.ก.ส. จํานวน 90,000 ล้านบาท

ต่อมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีหนังสือที่ คสช (สล)/1 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2557 ให้ ธ.ก.ส. กู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการรับจํานําข้าวเปลือก ปีการผลิต 2556/2557 ในวงเงินไม่เกิน 92,431 ล้านบาท (หมายเหตุ 8.23.4) โดยกระทรวงการคลังคํ่าประกันจนกว่าจะมีการชำระต้นเงินกู้เสร็จสิ้น และรัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน รวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงรวมทั้งผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งหมด

คณะรัฐมนตรีเมื่อการประชุมเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 ได้มีมติรับทราบเหตุผลที่ไม่สามารถระบายนําข้าวเพื่อปิดบัญชีโครงการรับจํานําตามกำหนด โดยให้กระทรวงพาณิชย์นำเสนอคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ทั้งนี้ในการประชุม นบข. ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559 มีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลากำหนดวงเงินดำเนินงานโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตรจากเดิม ภายในวันที่ 30 กันยายน 2558 เป็น ภายในวันที่ 30 กันยายน 2559 และมอบหมายให้กระทรวงการคลังนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบมติ นบข. ต่อไป

สำหรับการบริหารจัดการหนี้ และการแยกบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2555 วันที่ 10 มิถุนายน 2556 และวันที่ 3 กันยายน 2556 อนุมัติให้กระทรวงการคลังบริหารจัดการหนี้เงินกู้ร่วมกับ ธ.ก.ส. ด้วยการใช้ Refinance หรือ Roll over หรือ Prepayment โดยกระทรวงการคลังคํ่าประกันจนกว่าจะมีการชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น โดย ธ.ก.ส. มิได้รวมบัญชีและงบการเงินของโครงการไว้ในงบการเงินปกติ แต่ได้จัดทำเป็นบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA) และบันทึกเป็นภาระผูกพันนอกงบประมาณ ตลอดจนไม่รวมผลการดำเนินโครงการจากเงินทุนที่ได้จากการกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่าง ๆ เป็นสินทรัพย์เสี่ยงที่ใช้ในการคํานวณสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio : CAR) ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของ ธ.ก.ส.

ในการดำเนินโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร (ข้าวเปลือก มันสำปะหลัง และยางพารา) เงินที่ ธ.ก.ส. สํารองจ่ายไประหว่างรอการจัดหาเงินทุนหรือเงินจากการระบายนําผลิตผล และรวมถึงเงินทุนของ ธ.ก.ส. ที่นำมาใช้หมุนเวียนในโครงการ จํานวน 90,000 ล้านบาท นั้น ธ.ก.ส. จะได้รับชดเชยต้นทุนเงิน (หมายเหตุ 8.26) ในอัตรา FDR+1 ของเงินที่ ธ.ก.ส. สํารองจ่ายและค่าบริการโครงการ ในอัตราร้อยละ 2 - 2.5 ของยอดที่จ่ายเงินกู้ให้เกษตรกร

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 ลูกหนี้คงเหลือโครงการรับจำนำ ปีการผลิต 2554/2555 ปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557 จำนวน 575,478.04 ล้านบาท แสดงรวมในงบการเงินของ ธ.ก.ส. จำนวน 155,102.54 ล้านบาท และลูกหนี้ที่นำเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินอื่นไปจ่ายให้แก่เกษตรกรซึ่งรัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงินจำนวน 420,375.50 ล้านบาท โดยจำแนกตามแหล่งเงิน ดังนี้

	หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท	
		แหล่งเงิน	
		ธ.ก.ส.	สถาบันการเงินอื่น
เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ	8.3.1.2		
- โครงการรักษาเสถียรภาพราคายาง		13,718.95	6,813.98
รวมเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ		<u>13,718.95</u>	<u>6,813.98</u>
ข้าวเปลือกนาปี ปี 54/55 อคส.	8.6.1	10,815.95	26,006.22
ข้าวเปลือกนาปี ปี 54/55 อ.ต.ก.	8.6.2	15,277.61	-
รวม		<u>26,093.56</u>	<u>26,006.22</u>
ข้าวเปลือกนาปรัง ปี 55 อคส.		-	90,122.62
ข้าวเปลือกนาปรัง ปี 55 อ.ต.ก.	8.6.2	10,460.42	20,844.38
รวม		<u>10,460.42</u>	<u>110,967.00</u>
มันสำปะหลัง ปี 54/55 อคส.	8.6.1	9,861.83	99.80
รวม		<u>9,861.83</u>	<u>99.80</u>
ข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56 รอบ 1 อคส.		-	79,331.14
ข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56 รอบ 1 อ.ต.ก.		-	21,562.25
รวม		<u>-</u>	<u>100,893.39</u>
ข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56 รอบ 2 อคส.	8.6.1	8,513.99	89,120.09
ข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56 รอบ 2 อ.ต.ก.	8.6.2	19,318.88	-
รวม		<u>27,832.87</u>	<u>89,120.09</u>
มันสำปะหลัง ปี 55/56	8.6.1	9,488.86	-
รวม		<u>9,488.86</u>	<u>-</u>
ข้าวเปลือกนาปี ปี 56/57 รอบ 1 อคส.	8.6.1	36,485.13	86,475.02
ข้าวเปลือกนาปี ปี 56/57 รอบ 1 อ.ต.ก.	8.6.2	21,160.92	-
รวม		<u>57,646.05</u>	<u>86,475.02</u>
รวมลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ		<u>141,383.59</u>	<u>413,561.52</u>
รวมลูกหนี้คงเหลือโครงการนโยบายรัฐ		<u><u>155,102.54</u></u>	<u><u>420,375.50</u></u>

8.35 การดำเนินโครงการกองทุนช่วยเหลือชาวนา

คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ได้มีมติในการประชุม เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2557 เห็นชอบให้ ธ.ก.ส. ดำเนินโครงการกองทุนช่วยเหลือชาวนา โดยวัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรที่ยังไม่ได้รับเงินจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต 2556/2557 โดย ธ.ก.ส. จะรับเงินสมทบจากประชาชนทั่วไป และนิติบุคคลเข้าสมทบกองทุน รวมทั้งสิ้นไม่เกิน 20,000 ล้านบาท การจัดสรรเงินกองทุนให้เกษตรกร ธ.ก.ส. จะนำเงินที่ได้จากการสมทบเข้ากองทุนเพื่อนำไปจ่ายให้แก่เกษตรกร โดยจัดสรรเงินตามมูลค่าข้าวเปลือกในใบประทวนเรียงตามลำดับที่ขึ้นทะเบียนไว้กับ ธ.ก.ส. ระยะเวลาการดำเนินการโครงการตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2557 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2557 ระยะเวลาได้รับเงินบริจาค หรือสมทบกองทุนตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2557 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2557

ธ.ก.ส. ได้จัดสรรเงินที่ได้รับจากรัฐบาลคืนให้กองทุนช่วยเหลือชาวนาเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2557 และเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2557 ธ.ก.ส. ได้ประกาศปิดโครงการกองทุนช่วยเหลือชาวนาอย่างเป็นทางการ และจ่ายคืนเงินพร้อมผลตอบแทนให้แก่ผู้สมทบก่อนกำหนดตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2557 เป็นต้นมา

ตามมติคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2558 ให้นำเงินที่เหลือของกองทุนช่วยเหลือชาวนาบริจาคสมทบให้มูลนิธิชัยพัฒนา และมูลนิธิเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2558 ธ.ก.ส. ได้นำเงินที่เหลือของกองทุนช่วยเหลือชาวนาบริจาคสมทบให้มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน 20 ล้านบาท เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2558 บริจาคสมทบให้มูลนิธิเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก จำนวน 10.33 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2558 บริจาคสมทบให้มูลนิธิอาจารย์ จำเนียร สารนาคนา จำนวน 0.14 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 กองทุนช่วยเหลือชาวนาไม่มียอดคงเหลือ บันทึกรวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส. ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

31 มีนาคม 2559 31 มีนาคม 2558

สินทรัพย์

เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

-

30.47

หนี้สิน

เงินรับฝาก - กองทุนช่วยเหลือชาวนา

-

30.47

8.36 การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติจากผู้จัดการ ธ.ก.ส. เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2559

.....

